

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 21 Ιουνίου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη - Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μιχαήλ Σειραδάκης, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 13.05.2021, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 996/13.05.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του ΔΗΜΟΥ ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 12649/20.04.2021 Διακήρυξη η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Ηλεκτρονικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης δημοτών και επιχειρήσεων με χρήση συστήματος διαχείρισης ροών εργασιών στο Δήμο ...», με κωδικό ΟΠΣ ... στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «...2014-2020», Κωδικός κύριου λεξιλογίου CPV ...: Υπηρεσίες προγραμματισμού πακέτων λογισμικό, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 104.838.71€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας/ τιμής (Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ... ποσού δεκαπέντε χιλιάδων εξακοσίων ευρώ 600,00€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 13.05.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 996/13.05.2021, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά Διακήρυξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 104.838.71€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω Διακήρυξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (γ) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (γ) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής, αναρτήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ και στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 27.04.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα που δραστηριοποιείται στο αντικείμενο της ανάπτυξης και εφαρμογής λογισμικών προγραμμάτων στον Δημόσιο τομέα και στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον στην προσβαλλόμενη Διακήρυξη: α) έχουν τεθεί παράνομοι, αλλά και ασαφείς όροι σε σχέση με την τεχνική ικανότητα των υποψηφίων (άρθρο 2.2.6. στοιχ. 4 και 5), β) δεν αναφέρονται επαρκή τεχνικά χαρακτηριστικά για το Ηλεκτρονικό Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης, στον οποίο θα πρέπει να εγκατασταθεί το ζητούμενο λογισμικό, γ) δεν έχει ληφθεί υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (Ν. 4727/2020) σχετικά με την ψηφιακή σφραγίδα που θα πρέπει να φέρουν τα δημόσια έγγραφα και δ) δεν έχουν τεθεί τεχνικά στοιχεία, που είναι απαραίτητα για την μορφή και το είδος της ταυτοποίησης των χρηστών και για την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων των έξυπνων καρτών, αλλά ούτε και πληροφορίες σχετικά με το σύστημα Ενιαίας Ταυτοποίησης που διαθέτει ο Δήμος, ενώ τέλος, δεν καθίσταται σαφές από τους όρους της Διακήρυξης, εάν το προσφερόμενο λογισμικό ηλεκτρονικών υπηρεσιών θα αποτελέσει επέκταση του υφιστάμενου Ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου – ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων και διαχείρισης ροών ή εάν απλώς θα διασυνδεθεί στο μέλλον με αυτό.

Α) Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, οι ανωτέρω όροι που τέθηκαν καταχρηστικά στην εν θέματι Διακήρυξη, αλλά και οι προαναφερθείσες παραλείψεις εμποδίζουν την εκ μέρους της σύνταξη και υποβολή ορθής Προσφοράς και επομένως, καθιστούν αδύνατη, άλλως, δυσχεραίνουν υπερβολικά τη συμμετοχή της στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία. Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα (βλ. σελ. 15-16 της Προσφυγής): *«[...] Επειδή έχουμε άμεσο έννομο συμφέρον για την άσκηση της παρούσης καθώς εμποδίζεται αντίθετα στο δικαίωμά μας για την οικονομική μας και επαγγελματική ανάπτυξη η συμμετοχή μας στον διαγωνισμό λόγω της νόθευσης του ανταγωνισμού, της θέσπισης τεχνικών προδιαγραφών και προϋποθέσεων συμμετοχής που ουδόλως σχετίζονται με το φυσικό αντικείμενο*

του διαγωνισμού, δεν περιγράφονται τεχνικά χαρακτηριστικά ώστε να μην είναι δεδομένη και σαφής η αντικειμενικότητα της κρίσης έναντι των προσφορών και ιδιαιτέρως της δικής μας τεχνικής προσφοράς. Επειδή έχουμε την εμπειρία και την επιστημονική κατάρτιση για τη συμμετοχή στον επίδικο διαγωνισμό, αλλά οι προπαρατεθείσες πλημμέλειες την εμποδίζουν. Επειδή είναι προφανής η βλάβη που υφιστάμεθα από την αδυναμία συμμετοχής μας στον επίδικο διαγωνισμό εξαιτίας των υπέρμετρων και καταχρηστικών ρητρών συμμετοχής, αλλά και των ασαφειών και ελλείψεων των τεχνικών προδιαγραφών. Επειδή συντρέχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ των πλημμελειών της Διακήρυξης και της βλάβης που υφιστάμεθα εξαιτίας αυτών και της ζημίας από την παρεμπόδισή μας να συμμετέχουμε στο διαγωνισμό. [...]».

► Υπενθυμίζεται ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει Προδικαστική Προσφυγή κατά της Διακηρύξεως, πρέπει, για να θεωρηθεί ότι ασκεί την Προσφυγή αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί, με την προβολή ειδικού ισχυρισμού, άμεση βλάβη που υφίσταται από όρο της Διακηρύξεως ο οποίος παραβιάζει, κατ' αυτόν, τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείεται ή να καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή του στο διαγωνισμό. Συνεπώς, ως επίκληση βλάβης, υπό την έννοια αυτή, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παραβάσεως διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση και ανάδειξη των συγκεκριμένων και αρκούντως εξειδικευόμενων στοιχείων, που αφορούν τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος, και ως εκ των οποίων είτε αποκλείεται, είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στον διαγωνισμό, είτε προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) εις βάρος του το αποτέλεσμα του, λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Κρίσιμη, δηλαδή, για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος είναι η επίκληση και απόδειξη βλάβης του προσφεύγοντος λόγω επικείμενου αποκλεισμού του ή σοβαρής δυσχέρειας συμμετοχής του σε διαγωνιστική διαδικασία και όχι η απαίτηση αυτού για την

διαμόρφωση συνθηκών ευνοϊκότερων για την συμμετοχή του σε διαγωνισμό (ΕΑ ΣΤΕ 353/2018, 86/2018, 12-15/2018 Ολομ., 147/2016 Ολομ., 189/2015, 124/2015, 16/2015, 415/2014, 1140/2010, 1137/2010, 977/2010). Εξάλλου, η - κατά τα ανωτέρω - επίκληση βλάβης προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την άσκηση Προδικαστικής Προσφυγής κατά της Διακηρύξεως, απαιτείται τόσο κατά την προβολή λόγων που στρέφονται κατά συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, όσο και κατά την προβολή λόγων που πλήττουν την εν γένει νομιμότητα αυτής (πρβλ. ΕΑ 353/2018, 147/2016 Ολομ., 9/2015, 415/2014, 434/2012 σκ. 6, 977/2010, 14/2006), όπως, ιδίως, η αναρμοδιότητα του εκδόντος την Προκήρυξη οργάνου (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 342/2009 σκ. 15, 1137/2010 σκ. 4) ή το νόμιμο έρεισμα αυτής (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 189/2015). Όταν δε οι προσβαλλόμενοι ως παράνομοι όροι αφορούν στην απαίτηση προσκομιδής επιπλέον στοιχείων, πρέπει να προβάλλεται και να πιθανολογείται, είτε ότι η προσκομιδή των στοιχείων αυτών είναι, λόγω ανυπαρξίας τους ή για άλλο λόγο, αδύνατη ή είναι για οποιονδήποτε λόγο ιδιαίτερα δυσχερής η έγκαιρη προσκομιδή τους, είτε ότι τα στοιχεία αυτά, προσκομιζόμενα και αξιολογούμενα σε επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, πιθανολογείται, με την επίκληση συγκεκριμένων ισχυρισμών, ότι θα καταστήσουν μειονεκτική την προσφορά του διαγωνιζομένου. Συνεπώς, δεν προβάλλεται παραδεκτώς, κατά την αμφισβήτηση της νομιμότητας Διακήρυξης διαγωνισμού, λόγος περί παρανομίας όρου της Διακήρυξης χωρίς να προσδιορίζεται κατά τρόπο συγκεκριμένο η εντεύθεν βλάβη (ΕΑ ΣΤΕ 1149/2009). Περαιτέρω, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο, ενεστώς και ατομικό προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων. Όσον αφορά τις κανονιστικές πράξεις *«η προϋπόθεση για τη συνδρομή του προσωπικού εννόμου συμφέροντος συντρέχει όταν η προσβαλλόμενη κανονιστική ρύθμιση, θίγει συγκεκριμένες ελευθερίες ή δικαιώματα του αιτούντος, τα οποία κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα και τους νόμους και των οποίων την πραγμάτωση επιδιώκει να αποκαταστήσει ο αιτών με την έκδοση της ακυρωτικής απόφασης»* (Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον

του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ. 847, ΑΕΠΠ 725/2018, 742/2018).

Β) Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα εξής: «[...] Με την 12649/20.4.2021 Διακήρυξη ο Δήμος ... προκηρύσσει ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την υλοποίηση της πράξης «Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες εξυπηρέτησης δημοτών και επιχειρήσεων με χρήση συστήματος διαχείρισης ροών εργασιών στο Δήμο ...», σύμφωνα με το άρθρο 27 ν. 4412/2016 συνολικής αξίας 104.838,71€ πλέον ΦΠΑ 25.161,29€. Ο Δήμος ... προτίθεται να υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο καινοτόμο έργο ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών με σκοπό την αναβάθμιση και βελτίωση της εξυπηρέτησης των Δημοτών του.

Αντικείμενο του έργου είναι η εγκατάσταση μιας πλατφόρμας εξυπηρέτησης των Δημοτών και των επιχειρήσεων του Δήμου ... με στόχο την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, οι οποίες θα κάνουν χρήση ενός συστήματος διαχείρισης ροών εργασιών και ηλεκτρονικών υπογραφών με διαλειτουργικότητα με τις υφιστάμενες εφαρμογές του Δήμου οι οποίες καλύπτουν τόσο το back office όσο και την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων. Με ένα τέτοιο σύστημα, ο Δήμος ... στοχεύει στο να παρέχει πραγματικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες, οι οποίες θα υποκαθιστούν την μετάβαση του δημότη ή του ιδιοκτήτη μιας επιχείρησης στις υπηρεσίες του Δήμου, βελτιώνοντας τον βαθμό εξυπηρέτησης των δημοτών/ επιχειρήσεων. Οι ψηφιακές υπηρεσίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής (web portal) που θα ενσωματωθεί στην υφιστάμενη διαδικτυακή παρουσία του Δήμου, και στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα συνδέεται μέσω SSO παρόχων, όπως είναι το Facebook ή Google το Taxinet κα. και θα διαθέτει δυνατότητες τήρησης ενιαίας αναλυτικής καταγραφής όλων των ενεργειών των χρηστών. Σύμφωνα με την επιλεγμένη υπηρεσία θα είναι αναγκαία ή όχι η αυθεντικοποίηση μέσω TaxisNet. Στην περίπτωση των ηλεκτρονικών πληρωμών θεωρείται αναγκαία η αυθεντικοποίηση μέσω TaxisNet, διότι θα προβάλλονται οι οφειλές, αλλά και το ιστορικό πληρωμών του πολίτη με βάση το ΑΦΜ.

Στην περίπτωση μελλοντικής ενεργοποίησης ηλεκτρονικών δημοσκοπήσεων ή αιτημάτων πολιτών για τη δήλωση βλαβών θα μπορούσε να γίνει η σύνδεση με οποιονδήποτε παρόχο SSO. Κάθε αίτημα/αίτηση του χρήστη θα παραλαμβάνεται από το υφιστάμενο σύστημα πρωτοκόλλησης, θα αποδίδεται αριθμός πρωτοκόλλου ακριβώς με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο ο χρήστης θα επισκεπτόταν τις υπηρεσίες του Δήμου, θα του επιστρέφεται ο αριθμός πρωτοκόλλου και εν συνεχεία θα δρομολογείται αυτοματοποιημένα το αίτημα από την Διεύθυνση Διοικητικού στο αρμόδιο τμήμα ακολουθώντας αυτοματοποιημένες ροές. Ο χρήστης ανά πάσα στιγμή θα είναι σε θέση να ενημερώνεται για την πορεία της αίτησής του κάνοντας αναζήτηση εγγράφων με το πρωτόκολλο που έχει λάβει από το σύστημα.

Μέσω του συστήματος ο κάθε δημότης και η κάθε επιχείρηση θα είναι σε θέση να υποβάλλει ηλεκτρονικά αίτηση για συγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, να κάνει χρήση της δικής του ηλεκτρονικής υπογραφής, να λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου, να παρακολουθεί την αίτησή του και να λαμβάνει αυτοματοποιημένα απάντηση ενημέρωση από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, η οποία θα έχει διεκπεραιώσει το αίτημα με χρήση ηλεκτρονικής υπογραφής από τα αρμόδια στελέχη του Δήμου Σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της αίτησης απαιτείται διασύνδεση με υφιστάμενα συστήματα (back office), τότε θα υπάρχει διασύνδεση με αυτά ώστε να λαμβάνεται αυτοματοποιημένα η ζητούμενη πληροφορία.

Οι προτεινόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρει το σύστημα είναι οι ακόλουθες: • Ηλεκτρονικές πληρωμές για ορισμένες οικονομικές υποχρεώσεις προς το Δήμο. • Αναζήτηση οφειλών (ΤΑΠ, Δημοτικά τέλη, τέλη διαφήμισης, τέλη κατάληψης κοινοχρήστων χώρων, ακαθάριστα έσοδα κ.ά.) • Έκδοση βεβαίωσης περί μη οφειλής • Πληρωμές και παρακολούθηση συνδρομών δημοτικών γυμναστηρίων και αθλητικών χώρων • Ηλεκτρονική παρακολούθηση αίτησης από δημότη. Για την πληρέστερη εξυπηρέτηση του δημότη και της επιχείρησης η δυνατότητα παρακολούθησης του κάθε αιτήματος θα γίνεται και μέσα από mobile εφαρμογή, δίνοντας ο δημότης-επιχείρηση τον κωδικό Taxinet καθώς και τον αριθμό πρωτοκόλλου της αίτησης. Η παρακολούθηση των σταδίων εξέλιξης

του αιτήματος θα γίνεται αυτοματοποιημένα με ενημέρωση του δημότη στην Mobile εφαρμογή με push push notifications. Στις σελίδες δε 47 έως και 61 της Διακήρυξης περιγράφεται το φυσικό αντικείμενο του Έργου και οι απαιτήσεις της Αναθέτουσας Αρχής – Δήμου Πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τη Διακήρυξη: Ειδικότερο βάρος θα πρέπει να δοθεί στο νέο Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης (e-ΚΕΠ) που είναι εγκατεστημένος στο Δήμο ..., ο οποίος θα λειτουργήσει ως ένα νέο κανάλι εξυπηρέτησης των πολιτών. Πρόκειται για ένα μηχάνημα με μεγάλη οθόνη, που με την αφή ο πολίτης θα μπορεί να πληροφορηθεί και να πληρώσει τις οφειλές του, να λάβει έγκυρες και επικαιροποιημένες πληροφορίες και να εκτυπώσει έγγραφα. – Βλ. σελ. 48 της Διακήρυξης Σημειωτέον πως με την από 03.06.2020 σύμβαση, ο Δήμος ..., με απευθείας ανάθεση, προμηθεύτηκε από την εταιρία με την επωνυμία «...» Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης Πολιτών, Οικονομικών και Διοικητικών συναλλαγών, το οποίο ονομάζει e-ΚΕΠ καθώς και ΟΠΣ Οικονομικής και Διοικητικής Διαχείρισης. Βέβαια, ο όρος e-ΚΕΠ που χρησιμοποιείται στη Διακήρυξη δεν έχει καμία σχέση με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και τη δυνατότητα παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών μέσω του www.kep.gov.gr. **Επομένως ο διαγωνισμός αφορά στην παραγωγή και προμήθεια ενός λογισμικού προγράμματος με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που θα καλύπτουν τις απαιτήσεις του αντικειμένου του διαγωνισμού, όπως αυτό περιγράφεται στο κεφάλαιο «Β. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ».**

Ο διαγωνισμός, όπως περιγράφεται στη διακήρυξη, δεν αφορά ούτε στην προμήθεια hardware, ούτε στην εγκατάσταση hardware, ή οποιουδήποτε άλλου υλικού αντικειμένου. Αντιθέτως αφορά ανάπτυξη λογισμικού για την παροχή συγκεκριμένων λειτουργιών και παροχών. Η εταιρία μας εξειδικεύεται στην ανάπτυξη και εφαρμογή λογισμικών προγραμμάτων, σε σχέση με τον Δημόσιο τομέα και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Με δεδομένη την εμπειρία μας και την επαγγελματική μας ικανότητα στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων ικανών να καλύπτουν τις ανάγκες των Αναθετουσών Αρχών, επιδιώξαμε να λάβουμε γνώση των προϋποθέσεων συμμετοχής μας στον επίδοκο διαγωνισμό,

όπου και διαπιστώσαμε σοβαρές πλημμέλειες στη Διακήρυξη (με αριθμό 12649/2021) και παραβάσεις του Εθνικού Δικαίου, αλλά και του Δικαίου της Ε.Ε., πλημμέλειες που καθιστούν αδύνατη τη συμμετοχή μας στο διαγωνισμό. Συγκεκριμένα:

Α. Άσχετη με το αντικείμενο του διαγωνισμού απαίτηση πλήρωσης επαγγελματικής ικανότητας από τους υποψήφιους αναδόχους.

Στην παράγραφο 2.2.6 υπό τον τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα» της ενότητας Α. «Εμπειρία Αντίστοιχων Έργων», αναφορικά με το Δικαίωμα Συμμετοχής στο Διαγωνισμό – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής απαιτείται από τους οικονομικούς φορείς : « 5) Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει λογισμικό για σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ (Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών) σε ΟΤΑ ή/και σε ιδιωτικούς φορείς».

Η παραπάνω απαίτηση είναι καταχρηστική καθώς αποκλείει την εταιρία μας, η οποία αναπτύσσει καινοτόμες λύσεις εξυπηρέτησης πολιτών μέσω των οποίων διεκπεραιώνονται χιλιάδες συναλλαγές καθημερινά χωρίς να απαιτείται η μετάβαση των πολιτών στα ΚΕΠ ή στις Δημόσιες Υπηρεσίες, από τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό, επιλέγοντας, η Αναθέτουσα Αρχή, ένα προαπαιτούμενο, που ουδεμία σχέση έχει με αυτό που περιγράφεται ως ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρει το σύστημα. Η απαίτηση οι υποψήφιοι να έχουν εγκαταστήσει λογισμικό σε σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ, όταν η εγκατάσταση δεν αποτελεί μέρος ή απαίτηση του έργου και του διαγωνισμού, αποτελεί άσχετη με αυτόν απαίτηση, που προφανώς εισάγει υπέρμετρες δεσμεύσεις και νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό. Έχοντας ως βάση πως μοναδική απαίτηση του διαγωνισμού αποτελεί η ανάπτυξη λογισμικού, η προϋπόθεση ο υποψήφιος οικονομικός ανάδοχος όχι μόνο να έχει αναπτύξει, αλλά επιπρόσθετα και να το έχει εγκαταστήσει και δη εντός της τελευταίας τριετίας, σε ΟΤΑ ή σε ιδιωτικούς φορείς, συνιστά σοβαρή παραβίαση του κανονιστικού πλαισίου των δημοσίων διαγωνισμών, επειδή εισάγει διάκριση σε βάρος των εταιριών που παράγουν και αναπτύσσουν τέτοια λογισμικά προγράμματα, αλλά δεν έχουν σύμβαση εγκατάστασης. Εφόσον απουσιάζει παντελώς στη διακήρυξη η απαίτηση για

εγκατάσταση και δη σε ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών, του λογισμικού που θα αναπτυχθεί (άλλωστε ούτε τιμολογείται) είναι καταχρηστικό και μη αποδεκτό να αναζητείται τέτοια εγκατάσταση ως προϋπόθεση συμμετοχής.

Αρκεί δε να αναγνώσει κανείς τη σελίδα 87 της Διακήρυξης για να αντιληφθεί ότι κατά την Αναθέτουσα Αρχή, στο Οικονομικό αντικείμενο του Έργου δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε εγκατάσταση του λογισμικού σε αυτό που «ανορθόδοξα» ονομάζεται e-ΚΕΠ. Σύμφωνα με τη διακήρυξη :

• «Οι προτεινόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρει το σύστημα είναι οι ακόλουθες: • Ηλεκτρονικές πληρωμές για ορισμένες οικονομικές υποχρεώσεις προς το Δήμο. • Αναζήτηση οφειλών (ΤΑΠ, Δημοτικά τέλη, τέλη διαφήμισης, τέλη κατάληψης κοινοχρήστων χώρων, ακαθάριστα έσοδα κ.ά.) • Έκδοση βεβαίωσης περί μη οφειλής • Πληρωμές και παρακολούθηση συνδρομών δημοτικών γυμναστηρίων και αθλητικών χώρων • Ηλεκτρονική παρακολούθηση αίτησης από δημότη» (σελίδα 46) • «ο Δήμος ... στοχεύει στο να παρέχει πραγματικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες οι οποίες θα υποκαθιστούν την μετάβαση του δημότη ή του ιδιοκτήτη μιας επιχείρησης στις υπηρεσίες του Δήμου, βελτιώνοντας τον βαθμό εξυπηρέτησης των δημοτών/ επιχειρήσεων. Οι ψηφιακές υπηρεσίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής (webportal) που θα ενσωματωθεί στην υφιστάμενη διαδικτυακή παρουσία του Δήμου, και στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα συνδέεται με χρήση των κωδικών Taxinet και θα διαθέτει δυνατότητες τήρησης ενιαίας αναλυτικής καταγραφής όλων των ενεργειών των χρηστών.» (σελίδα 47) 9 • Το αντικείμενο του έργου αφορά στην προμήθεια πληροφοριακού συστήματος με σκοπό την εξυπηρέτηση των Δημοτών και των επιχειρήσεων του Δήμου (σελίδα 48) • **Οι Εξωστρεφείς υπηρεσίες που θα προσφέρονται στους πολίτες, θα ενσωματωθούν στην Διαδικτυακή Πύλη του Δήμου και στο Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης (e-ΚΕΠ)» (σελίδα 49).**

Συνεπώς σύμφωνα με τη διακήρυξη του έργου ο Δήμος ... στοχεύει στο να παρέχει πραγματικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες οι οποίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής η οποία θα είναι προσβάσιμη μέσω του portal του

Δήμου αλλά και του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης. Άρα μοναδικό αιτούμενο είναι το λογισμικό που θα αναπτυχθεί να διασυνδεθεί σε υφιστάμενες ηλεκτρονικές δομές του Δήμου, όπου διασύνδεση λογίζεται και είναι όλως διαφορετικό αντικείμενο από την εγκατάσταση. Προκαλεί σε εντύπωση το γεγονός πως ενώ στη διακήρυξη (σελίδα 49) ζητείται «ο ανάδοχος οφείλει να εγκαταστήσει τις διαδικτυακές εφαρμογές σε υπολογιστικές υποδομές όπως το GCloud της ΓΓΠΣΔΔ ή εναλλακτικά στις υπολογιστικές υποδομές του Δήμου ... όπως αυτό απαιτηθεί από την αναθέτουσα αρχή», δεν υπάρχει αντίστοιχη απαίτηση για εμπειρία στην εγκατάσταση εφαρμογών στο GCloud. Επιλεκτικά, λοιπόν, ανατιολόγητα και καταχρηστικά ζητείται εμπειρία στην εγκατάσταση λογισμικού στο Σταθμό Εξυπηρέτησης Πολιτών, τον οποίο προμηθεύτηκε προ λίγων μόλις μηνών η Αναθέτουσα Αρχή. Η εγκατάσταση των βάσεων δεδομένων και του λογισμικού στο Κυβερνητικό Νέφος (G-Cloud) είναι μια απείρως πιο σύνθετη και απαιτητική εργασία από το να είναι προσβάσιμη μία web εφαρμογή από το Σταθμό Εξυπηρέτησης Πολιτών. Παραδόξως η διακήρυξη δε ζητά την ανάλογη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Επίσης, ενώ στόχος του έργου είναι η παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών που θα υποκαθιστούν τη μετάβαση του πολίτη στο Δήμο, ζητείται εμπειρία στην εγκατάσταση του λογισμικού που προσφέρει τις υπηρεσίες σε μηχάνημα το οποίο βρίσκεται σε χώρο του Δήμου και την οποία διαθέτει μόνο η εταιρεία που έχει προμηθεύσει το μηχάνημα. Καθώς η εταιρία μας, ενώ έχει αναπτύξει λογισμικά προγράμματα με στοιχεία και χαρακτηριστικά, όπως αυτά που απαιτεί η διακήρυξη, και ενώ τα έχει εγκαταστήσει σε servers ή άλλες εγκαταστάσεις των Αναθετουσών Αρχών, δεν έχει προβεί σε εγκατάστασή τους σε “Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών”, με αποτέλεσμα να υφιστάμεθα άμεση και σοβαρή βλάβη για τα συμφέροντά μας. Επειδή έχουμε την εμπειρία στην ανάπτυξη λογισμικών συστημάτων και βάσιμα μπορούμε να διεκδικήσουμε την ανάθεση σε εμάς της σχετικής προμήθειας, με τη συμμετοχή μας στο διαγωνισμό, η ρήτρα –προϋπόθεση συμμετοχής, που τίθεται καταχρηστικά και με σκοπό τον αθέμιτο και ανατιολόγητο περιορισμό των

υποψηφίων, μας αποκλείει, αυθαίρετα και αναίτια, από το δικαίωμά μας αυτό. Συνεπώς, θα πρέπει να ακυρωθεί ο όρος αυτός της διακήρυξης.

B. Ανεπάρκεια τεχνικών προδιαγραφών.

Η επίδικη διακήρυξη δεν παρέχει επαρκή περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης, στο οποίο θα πρέπει να εγκατασταθεί το λογισμικό που θα αναπτυχθεί. Συγκεκριμένα γίνονται δύο (2) αναφορές σχετικά με το μηχάνημα. Η πρώτη στη σελίδα 48 της διακήρυξης, όπου περιγράφεται ως «μηχάνημα με μεγάλη οθόνη» και η δεύτερη στη σελίδα 61 όπου περιγράφεται ότι « η περιοδική δήλωση σκανάρεται μέσω της ειδικής υποδοχής και επισυνάπτεται σε ηλεκτρονική μορφή». Συνολικά, λοιπόν, ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ είναι ένα μηχάνημα με μεγάλη οθόνη με δυνατότητα εκτύπωσης εγγράφων και ψηφιοποίησης (σκανάρισμα) εγγράφων. Η εγκατάσταση του λογισμικού εξυπηρέτησης σε «ένα μηχάνημα με μεγάλη οθόνη» προφανώς δεν ενέχει καμία τεχνική δυσκολία, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν αποτυπώνονται οι όροι και ο τρόπος που θα πρέπει να γίνει αυτή η εγκατάσταση.. Παρά το γεγονός ότι Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης (e-ΚΕΠ) δεν παρέχει από κατασκευής καμία ηλεκτρονική υπηρεσία, ούτε διαθέτει κάποιο ειδικό λογισμικό για το σκοπό αυτό, στο σύνολο της διακήρυξης **υπάρχουν 16 αναφορές στο σχετικό όρο e-ΚΕΠ. Συγκεκριμένα στις σελίδες 16, 48 , 49 , 50 , 55 , 60 ,83 ,84 .**

Στη σελίδα 60 ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης μετονομάζεται σε Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ): «Αναλυτικότερα, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το οποίο θα επιτρέπει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ) έτσι ώστε αυτός: • Να αναγνωριστεί και να ταυτοποιηθεί ως αποδεκτός χρήστης μέσω του Υποσυστήματος «Υπηρεσίες Ενιαίας Πρόσβασης Χρηστών» στο Δήμο. Στη σχεδιάσή θα πρέπει να περιλαμβάνεται η υποστήριξη όλων των παρακάτω τρόπων ανάγνωσης των στοιχείων ταυτοποίησης όπως: ο **Πληκτρολόγηση αναγνωριστικών (Username και Password)** ο **Αναγνώριση έξυπνης κάρτας σε συνδυασμό**

με PIN • Να επιλέξει ποιο έγγραφο επιθυμεί να παραλάβει από τα διαθέσιμα για αυτόν (αφού το λογισμικό θα είναι σε διασύνδεση με το υπάρχον backoffice σύστημα/συστήματα του Δήμου).....». Η παραπάνω διατύπωση και μετονομασία αφήνει να εννοηθεί ότι το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών παρέχει υπηρεσίες προς τους πολίτες και ο ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει την κατάλληλη διεπαφή για το χρήστη. Κάτι τέτοιο όμως δεν είναι αληθές καθώς ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Εξυπηρέτησης Πολιτών είναι ένα μηχάνημα με μεγάλη οθόνη και εκτυπωτή και σαρωτή. Εφόσον δεν υπάρχει περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του Ηλεκτρονικού Σταθμού είναι αναποτελεσματική και εξ ορισμού αδύνατη ή αυθαίρετη η οποιαδήποτε επιχείρηση διασύνδεσης του λογισμικού με αυτόν. Η έλλειψη τέτοιων χαρακτηριστικών καθιστά τη Διακήρυξη αόριστη και την συμμετοχή μας στο διαγωνισμό αδύνατη, καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή συγκεκριμένης πρότασης.

Γ. Ασάφεια απαιτήσεων για τη συμμετοχή στο Διαγωνισμό

Στην παράγραφο 2.2.6 υπό τον τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα» της ενότητας Α. «Εμπειρία Αντίστοιχων Έργων», αναφορικά με το Δικαίωμα Συμμετοχής στο Διαγωνισμό – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής απαιτείται από τους οικονομικούς φορείς: «4) Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας, να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει τουλάχιστον ένα (1) έργο που να αφορά Πληροφοριακό Σύστημα Παροχής Ενιαίας Πρόσβασης σε φορείς του δημόσιου ή/και ευρύτερου δημόσιου τομέα ή/και του ιδιωτικού τομέα.»

Ο όρος αυτός τυγχάνει παντελώς ασαφής και αόριστος και δεν καταλείπει οποιοδήποτε περιθώριο αντικειμενικής κρίσης, καθώς είναι εντελώς ασαφές τι μπορεί να σημαίνει «πληροφοριακό σύστημα Παροχής ενιαίας πρόσβασης». Δεν υπάρχει περιγραφή του αντικειμένου καθώς και καμία αναφορά σε ζητούμενες τεχνολογίες και μεθοδολογίες που ζητούνται από τον υποψήφιο ανάδοχο. Με τον τρόπο αυτό δεν τίθενται αντικειμενικά και ουδέτερα ποιο σύστημα είναι αποδεκτό να έχει προμηθεύσει ο οικονομικός φορέας την τελευταία τριετία, αλλά αφήνεται μεγάλο περιθώριο ερμηνειών, που καθιστούν αμφίβολη και χωρίς εχέγγυα αξιοπιστίας την κρίση για το ποιος από τους

υποψηφίους οικονομικούς φορείς πληροί τον όρο αυτό συμμετοχής. Υπό την ασάφεια αυτή η Εταιρία μας εμποδίζεται σοβαρά να υποβάλλει προσφορά, αφού δεν είναι καθορισμένο ποιο έργο από αυτά που έχουμε εκτελέσει υπάγεται στην προϋπόθεση αυτή.

Δ. Έλλειψη προϋποθέσεων εφαρμογής νομοθεσίας

Στη σελίδα 60, η διακήρυξη αναφέρει: «Αναλυτικότερα, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το οποίο θα επιτρέπει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ) έτσι ώστε αυτός:...

- Το e-ΚΕΠ να εκτυπώσει και να παραδώσει το φυσικό έντυπο κατάλληλα σφραγισμένο και να ενημερώσει αντίστοιχα το σύστημα της ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων του Δήμου για την επιτυχή παράδοση

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, Ν. 4727 /2020, τα δημόσια έγγραφα που εκτυπώνονται θα πρέπει να φέρουν ψηφιακή σφραγίδα. Στη διακήρυξη :

- Δε γίνεται καμία αναφορά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο Ν. 4727 /2020 σχετικά με την ψηφιακή σφραγίδα που πρέπει να φέρουν τα δημόσια έγγραφα.
- Δεν υπάρχει ουδεμία αναφορά σε τεχνικές προδιαγραφές του συστήματος ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ως προς την απαίτηση τα έγγραφα να φέρουν σφραγίδα.
- Δεν διασφαλίζεται η απαίτηση του νόμου «Εκτύπωση πρωτότυπου ηλεκτρονικού δημοσίου εγγράφου ή ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου ή ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή με ισχύ ακριβούς αντιγράφου από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εφόσον είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της εκτύπωσης με χρήση ΤΠΕ, ιδίως στην περίπτωση που το πρωτότυπο ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο ή το ηλεκτρονικό ακριβές αντίγραφο ή το ψηφιοποιημένο ηλεκτρονικό αντίγραφο φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και εφόσον παρέχεται η δυνατότητα επαλήθευσης μέσω πληροφοριακού συστήματος του Δημοσίου.»
- Δεν υπάρχει ουδεμία απαίτηση προηγούμενης εμπειρίας του υποψήφιου στην ανάπτυξη λύσεων που να υποστηρίζουν τη δυνατότητα ψηφιακής σφραγίδας.

Με την έλλειψη αυτή εμποδίζεται η συμμετοχή μας στον διαγωνισμό καθόσον θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα λογισμικό το οποίο, όμως, δεν θα έχει δυνατότητα εξασφάλισης εγκυρότητας των εγγράφων που θα εκδίδονται με αυτό και για το οποίο δεν υπάρχει σαφής και ειδική αναφορά στις προδιαγραφές του λογισμικού πως θα κατασκευασθεί χωρίς αυτή τη δυνατότητα.

E. Έλλειψη απαραίτητων τεχνικών προδιαγραφών.

E1. Ταυτοποίηση Χρηστών – Έξυπνες κάρτες για το e-ΚΕΠ

Στη σελίδα 55 της Διακήρυξης, ζητείται το σύστημα ενιαίας ταυτοποίησης χρηστών να είναι διαθέσιμο και “για το σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ όπου τα στοιχεία σύνδεσης θα είναι μια έξυπνη κάρτα και ένα τετραψήφιο PIN. Σε περίπτωση αιτήματος όπου απαιτείται η διασφάλιση της ταυτότητας του χρήστη με βάση το ΑΦΜ (π.χ. για την πληρωμή οφειλών) θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένη πιστοποίηση μέσω των στοιχείων taxisnet”.

Στη σελίδα 56 γίνεται αναφορά στα επίπεδα ταυτοποίησης που προσφέρει το σύστημα χωρίς να διευκρινίζεται ποιο είναι το επίπεδο ταυτοποίησης που προσφέρει η έξυπνη κάρτα. Σε κανένα άλλο σημείο της διακήρυξης δε γίνεται αναφορά σε προδιαγραφές, χαρακτηριστικά και προσωπικά δεδομένα που θα βρίσκονται αποθηκευμένα στις έξυπνες κάρτες με τις οποίες το ζητούμενο πληροφοριακό σύστημα θα πρέπει να λειτουργεί ώστε να παρέχονται οι υπηρεσίες στους πολίτες. Επομένως δεν παρέχονται επαρκή, αντικειμενικά και εξειδικευμένα κριτήρια και όροι για την ανάπτυξη των έξυπνων καρτών και τη λειτουργικότητα αυτών με το λογισμικό που να αναπτυχθεί, ώστε να καθίσταται αμφίβολη η ορθότητα των στοιχείων του λογισμικού και η απόρριψη της τεχνικής προσφοράς κατά την ανέλεγκτη (ελλείπει κριτηρίων) κρίση των οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής.

Απουσιάζει και στην περίπτωση αυτή το απαραίτητο από το Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων πλαίσιο αντικειμενικών, ευνόητων και ειδικών κριτηρίων για την υποβολή μιας συμβατής στη Διακήρυξη τεχνικής προσφοράς. Και για τον λόγο αυτόν, καθίσταται αδύνατη η από μέρους μας υποβολή τεχνικής προσφοράς, αφού απουσιάζουν στοιχεία απαραίτητα για την μορφή και το είδος

της ταυτοποίησης των χρηστών και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων των χρηστών των έξυπνων καρτών.

E2. Ταυτοποίηση Χρηστών Στις σελίδες 55 -57 της διακήρυξης περιγράφονται γενικές απαιτήσεις σε σχέση με το σύστημα ενιαίας ταυτοποίησης. Σύμφωνα με τη διακήρυξη (σελίδα 48), ο Δήμος ... διαθέτει ήδη σύστημα *Ενιαίας Ταυτοποίησης*. Η διακήρυξη δεν κάνει λόγο για αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων, αλλά μόνο για την ανάγκη το νέο σύστημα να διαλειτουργεί με τα υφιστάμενα *back office* συστήματα ώστε να προσφέρει ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η διακήρυξη δεν παρέχει καμία περαιτέρω πληροφορία ή περιγραφή σχετικά με το σύστημα *Ενιαίας Ταυτοποίησης* που διαθέτει ο Δήμος, ώστε να είναι αδύνατη η ανάπτυξη σχετικού λογισμικού. Τέλος απουσιάζει από τους πίνακες συμμόρφωσης ο σχετικός πίνακας με τις τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις του διαγωνισμού.

E3. Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο

Στους πίνακες συμμόρφωσης στη σελίδα 76 εμφανίζονται απαιτήσεις σχετικά με την ηλεκτρονική πρωτοκόλληση εγγράφων ενώ πουθενά στην περιγραφή του φυσικού αντικείμενου δε γίνεται αναφορά σε προμήθεια υποσυστήματος πρωτοκόλλου. Στη σελίδα 48 της διακήρυξης αναφέρεται ότι ο Δήμος ... **διαθέτει σύστημα Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου – Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων και Διαχείρισης Ροών**. Στη σελίδα 49 περιγράφεται ότι το νέο πληροφοριακό σύστημα θα αποτελείται από επέκταση του υφιστάμενου λογισμικού *Ολοκληρωμένης Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Διαδικασιών και Εγγράφων*. Η διακήρυξη είναι ασαφής ως προς το αντικείμενο αυτό. Αναφέρεται σε συστήματα για τα οποία δεν υπάρχει καμία τεχνική περιγραφή, αναφέρονται με διαφορετικές ονομασίες και τελικά δεν είναι σαφές εάν πρόκειται **για επέκταση** υφιστάμενων ή απλά για την ανάγκη το σύστημα παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών να διαλειτουργεί με τα υφιστάμενα συστήματα. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται αδύνατη η υποβολή τεχνικής προσφοράς, αφού απουσιάζουν τα απαιτούμενα δεδομένα. Επειδή για όλους τους παραπάνω λόγους η επίδικη Διακήρυξη θα πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της, άλλως ως προς τα σημεία που προσβάλλουμε με την παρούσα. [...]».

6. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...]».

7. Επειδή, στο άρθρο 53 («Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης») παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως: [...] ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 [...]».

8. Επειδή, στο άρθρο 75 «Κριτήρια επιλογής» (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν. 4412/16, ορίζεται ότι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες

ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό [...] 3. [...] 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. [...] Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.».

9. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η αναθέτουσα αρχή είναι καταρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της Διακήρυξης για την ανάθεση της σύμβασης προμήθειας, καθορίζοντας τις τεχνικές

προδιαγραφές με βάση τις ανάγκες της και την σκοπιμότητα χρήσης των υπό προμήθεια εργαλείων, η δε θέσπιση, με την Διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή σ' αυτόν τινών διαγωνιζομένων, των οποίων τα προϊόντα δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από την φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους εν γένει απαραδέκτως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό. Ελέγχονται, όμως, και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές από της απόψεως της τηρήσεως της τήρησης του εγχώριου και ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ 9/2015 (Ασφ), Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010 κ.ά.).

10. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων. (ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, C-549/10 Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Υπό το πρίσμα της αρχής του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, τα κριτήρια επιλογής που θέτει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, ακόμη και αν καταρχήν παρίστανται ως θεμιτά, δε θα πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο τέτοιο, ώστε να αποκλείουν υποψηφίους αναδόχους, οι οποίοι διαθέτουν την απαιτούμενη ικανότητα και οι οποίοι, υπό άλλες ενδεχομένως προϋποθέσεις, θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν τον

ανταγωνισμό. Επισημαίνεται δε ότι ο περιορισμός του ανταγωνισμού, θα πρέπει να ελέγχεται ακόμη περισσότερο σε σχέση με τον αποκλεισμό νεοσύστατων ή νεοεισερχόμενων σε έναν κλάδο επιχειρήσεων, ήτοι εκείνης της ομάδας οικονομικών φορέων που δύνανται να μεταβάλουν δυναμικά τον ανταγωνισμό εντός μιας δεδομένης αγοράς.

11. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως, πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.12.2002, Υπόθεση C-470/99, Universale-Bau, σκέψη 91· ΔΕΕ, Απόφαση της 29.04.2005, Υπόθεση C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ).

12. Επειδή, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας κατ' αρ. 25 παρ. 1 Συντ., θα πρέπει να επιλέγεται το μείγμα εκείνο μέτρων, το οποίο είναι εξίσου κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, πλην όμως το ίδιο προκαλεί την ελάχιστη δυνατή αντίρροπη βλάβη. Κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Συνεπώς, στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων, οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να εφαρμόζουν κριτήρια επιλογής τα οποία είναι αναλογικά προς τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε διαδικασίας. Περαιτέρω, η αρχή της αναλογικότητας, αποτελεί γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. (ΔΕΕ,

Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili, σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, Swedish Match, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, σκέψη 59 κλπ).

13. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3886/2010, οι οποίες δεν έχουν μεταβληθεί εν προκειμένω με το παρόν νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 4412/2016), το θεσπιζόμενο σύστημα παροχής έννομης προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την εκ μέρους του αναθέτοντος φορέως παράβαση των κανόνων οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει Προδικαστική Προσφυγή κατά της Διακήρυξης ή τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί βλάβη από όρο της Διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει, κατά την άποψή του, τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή του στον διαγωνισμό (ΕΑ ΣτΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014, Δημήτριος Γ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756, ΣτΕ ΕΑ 16, 9/2015, 415/2014, 314/2013, 616, 472, 434/2012, 182/2011 κ.α). Με βάση τα ως άνω, σε περίπτωση που κάποιος προτίθεται να στραφεί κατά όρων Διακήρυξης, θεωρώντας ότι παραβάσεις του νόμου την

καθιστούν πλημμελή, θα πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη συγκεκριμένη ζημία που υφίσταται από τον όρο, τον οποίο θεωρεί μη νόμιμο και όχι σύμφωνο με τη νομοθεσία που διέπει τους διαγωνισμούς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

14. Επειδή ειδικότερα, λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στον διαγωνισμό επιχειρεί, υπό τη μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του επαγγελματικές ανάγκες και δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣτΕ 303/2007, 307/2007), ενώ ομοίως έχει παγίως κριθεί, ότι απαραδέκτως προβάλλονται ισχυρισμοί ως προς την σκοπιμότητα της θέσπισης συγκεκριμένης προδιαγραφής (βλ. ΕΑ ΣτΕ 354/2014, 1140/2010 ΕΑ ΣτΕ 3719/2011, 1140/2010, 1354, 670/2009, 438/2008, 977/2006 κ.ά.).

15. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της Προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣτΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣτΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθ' όσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣτΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣτΕ 1898/2016, 7μελής), ήτοι στην περίπτωση της Προσφυγής με την κατάθεσή της.

16. Επειδή, σε συνέχεια των αναφερόμενων στην ανωτέρω σκέψη, ελέγχεται αυτεπάγγελα η συνδρομή των ουσιαστικών κριτηρίων του εννόμου

συμφέροντος με βάση το κατά πόσο από το έγγραφο της Προσφυγής και τα στοιχεία του φακέλου αποδεικνύεται η ύπαρξη του έννομου συμφέροντος. Δεν αρκεί δηλαδή ο προσφεύγων να επικαλείται την ύπαρξη έννομου συμφέροντος για άσκηση της Προσφυγής αλλά απαιτείται η προσκόμιση και μάλιστα προαποδεικτικώς – ως ισχύει και στην ακυρωτική δίκη – των απαραίτητων για την απόδειξη αυτού στοιχείων (ΣτΕ Ολομ. 4570/96, ΔΔικ 1997/673, ΣτΕ 3664/1998, Βλαδίμηρος Δ. Μωυσίδης, «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», Κατ' άρθρο ερμηνεία – νομολογία, Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ, 2017). Υφίσταται, περαιτέρω, στα πλαίσια της μεν ακυρωτικής δίκης προαπόδειξη του εννόμου γεγονότος που δεν καθιστά θεμιτή τη μεταγενέστερη προσαγωγή αποδεικτικών στοιχείων θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος ΣτΕ 1393/2003) στη δε διαδικασία εξέτασης της Προδικαστικής Προσφυγής το έννομο συμφέρον θα πρέπει να προαποδεικνύεται με την άσκησή της.

17. Επειδή, το έννομο συμφέρον του οικονομικού φορέα, που προσφεύγει ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. εξειδικεύεται αυθεντικά και αποκλειστικά από τον ίδιο, εξετάζεται δε από την τελευταία ως προς την νομιμότητά του, την απόδειξή του και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του που επιβάλλουν την έννομη προστασία του, δεν είναι ανταγωνιστικό του δημοσίου συμφέροντος, δεν είναι αποδοκιμαστέο ως ιδιοτελές (πρβλ. Δημήτριος Θ. Πυργάκης, «Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 17).

18. Επειδή, η προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος δεν καθιστά δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο ή εν γένει στην προσήκουσα παροχή έννομης προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος) ούτε δημιουργεί (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, «Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) αντίθεση προς το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (ΣτΕ 2980/2013). Μόνη δε, εξαίρεση στην άνω αναφερθείσα υποχρέωση προαπόδειξης είναι να προκύπτει σαφώς και άνευ ουδεμίας αμφιβολίας από τις ad hoc ειδικές συνθήκες ότι θίγονται τα

επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα του προσφεύγοντος (ΣΤΕ 2521/2004).

19. Επειδή, ως έχει παγίως κριθεί ο περιορισμός των προσώπων που δύνανται να προσφύγουν κατά μιας κανονιστικής πράξης, υπό την έννοια της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος είναι θεμιτός και επιβεβλημένος, μη προσκρούων στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ καθόσον συνάδει στην εξασφάλιση αποτελεσματικής έννομης προστασίας κατά το προδικαστικό στάδιο, αποτρέποντας την έναρξη προπετών διαδικασιών, με παρελκυστικά κίνητρα που παρεμποδίζουν την υγιή ανταγωνισμό και την ανάπτυξη.

20. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 15581/20.05.2021 έγγραφο Απόψεων αναφέρονται σε σχέση με την κρινόμενη Προσφυγή, τα εξής: «[...] Ο Δήμος ως όφειλε ακολούθησε όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες που ορίζουν τα συνχρηματοδοτούμενα έργα και σε κάθε του ενέργεια έχει λάβει έως σήμερα τις σχετικές σύμφωνες γνώμες της ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ. Πιο συγκεκριμένα, ακολουθήθηκε η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης (...) που δημοσιεύτηκε στις 16-12-20 στην ιστοσελίδα του ΕΣΗΔΗΣ (www.promitheus.gov.gr), για την Πράξη «Ηλεκτρονικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης δημοτών και επιχειρήσεων με χρήση συστήματος διαχείρισης ροών εργασιών στο Δήμο ...» με κωδικό ΟΠΣ ... στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «...2014-2020». Η προσφεύγουσα εταιρεία ... και με δ.τ. “...” έλαβε μέρος στη διαβούλευση και υπέβαλλε τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Ερώτηση 1: Ενότητα Α. Συνοπτική Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου της Σύμβασης – σελ. 3 Περιγραφή: «Με ένα τέτοιο σύστημα, ο Δήμος ... στοχεύει στο να παρέχει πραγματικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες οι οποίες θα υποκαθιστούν την μετάβαση του δημότη ή του ιδιοκτήτη μιας επιχείρησης στις υπηρεσίες του Δήμου, βελτιώνοντας τον βαθμό εξυπηρέτησης των δημοτών/ επιχειρήσεων. Οι ψηφιακές υπηρεσίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής (web portal) που θα ενσωματωθεί στην υφιστάμενη διαδικτυακή παρουσία του Δήμου, και στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα συνδέεται με χρήση των κωδικών Taxinet

και θα διαθέτει δυνατότητες τήρησης ενιαίας αναλυτικής καταγραφής όλων των ενεργειών των χρηστών.»

Σχόλιο: Στην ανωτέρω περιγραφή αναφέρεται ότι η σύνδεση των χρηστών στην ενιαία web εφαρμογή του Δήμου θα πραγματοποιείται μέσω χρήσης κωδικών Taxisnet. Θεωρούμε ότι είναι αρκετά περιοριστικός ο συγκεκριμένος τρόπος εισόδου των χρηστών, ενώ μπορούν να ληφθούν υπόψιν και εναλλακτικές λύσεις, τις οποίες μπορείτε να συμπεριλάβετε στην τεχνική περιγραφή (SSO λύσεις).

Απάντηση: Δεκτή η αλλαγή σε αυτό το σημείο, αν και περιγράφεται και στο Κεφάλαιο 1.5.2. Επέκταση Ολοκληρωμένης Πλατφόρμας Backoffice εφαρμογών – 2ο Επίπεδο . Θα είχε χρήση σε μη οικονομικές συναλλαγές, αλλά σε άλλες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που μπορεί να ενεργοποιήσει ο Δήμος μελλοντικά, όπως είναι τα δημοψηφίσματα ή τα αιτήματα πολιτών για τη δήλωση βλαβών. Για παρόμοιες ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα μπορούσε να δοθεί η επιλογή εγγραφής μέσω Facebook, google account ή οποιοδήποτε άλλου SSO παρόχους. Οπότε η πρόταση αλλάζει σε ο ενδιαφερόμενος θα συνδέετε μέσω SSO παρόχων, όπως είναι το Facebook, η Google, το TaxisNet, κα. και θα διαθέτει.....Σύμφωνα με την επιλεγμένη υπηρεσία θα είναι αναγκαία ή όχι η αυθεντικοποίηση μέσω TaxisNet. Στην περίπτωση των ηλεκτρονικών πληρωμών θεωρείται αναγκαία η αυθεντικοποίηση μέσω TaxisNet, διότι θα προβάλλονται οι οφειλές, αλλά και το ιστορικό πληρωμών του πολίτη με βάση το ΑΦΜ. Στην περίπτωση μελλοντικής ενεργοποίησης ηλεκτρονικών δημοσκοπήσεων ή αιτημάτων πολιτών για τη δήλωση βλαβών θα μπορούσε να γίνει η σύνδεση με οποιονδήποτε πάροχο SSO.

Ερώτηση 2: Ενότητα Α. Συνοπτική Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου της Σύμβασης – σελ. 3 Περιγραφή: «...Σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της αίτησης απαιτείται διασύνδεση με υφιστάμενα συστήματα (back office) τότε θα υπάρχει διασύνδεση με αυτά ώστε να λαμβάνεται αυτοματοποιημένα η ζητούμενη πληροφορία. Οι προτεινόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρει το σύστημα είναι οι ακόλουθες:...»

Σχόλιο: Με βάση την ανωτέρω περιγραφή αλλά και σε λοιπά σημεία του κειμένου θεωρούμε ότι γίνεται ασαφής αναφορά ως προς το τι παρέχεται ήδη από την Αναθέτουσα Αρχή και τι αποτελεί κομμάτι της «επέκτασης» των *backoffice* συστημάτων. Καθότι πρόκειται για στοιχείο το οποίο προσδιορίζει σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες υλοποίησης της ζητούμενης πλατφόρμας, θα ήταν ιδιαίτερος χρήσιμο να παρατεθούν ορισμένα παραδείγματα του προαναφερθέντος ζητήματος ή να παρουσιαστεί πιο αναλυτική αναφορά των αναγκών για την καλύτερη εκτίμηση του μεγέθους του έργου. Είναι σαφές ότι ορισμένες από τις ζητούμενες υπηρεσίες αντλούν οικονομικά δεδομένα, αλλά για κάποιες από τις αναφερόμενες, όπως επί παραδείγματι την παρακολούθηση των συνδρομών, ίσως να υπάρχει κάποιο εξειδικευμένο σύστημα. Ιδιαίτερη αναφορά θα είχε νόημα να υπάρχει σε αμφίδρομες λειτουργίες που απαιτεί το σύστημα (αν και πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω αυτή η απαίτηση), δηλαδή για ενημέρωση από το εξωστρεφές σύστημα προς τα *backoffice* συστήματα. Για την καλύτερη διαστασιολόγηση του έργου, θα πρέπει να αναφερθούν ποιες είναι οι υφιστάμενες διεπαφές που τα υφιστάμενα συστήματα ήδη παρέχουν, όπως για παράδειγμα το σύστημα πρωτοκόλλου και ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων, καθώς και η μορφή αυτών (πχ *web services*).

Απάντηση: Η υφιστάμενη κατάσταση και οι αντίστοιχες εφαρμογές έχουν περιγραφή αναλυτικά στο Κεφάλαιο 1.3 «Υφιστάμενη Κατάσταση και Περιγραφή του έργου», δεν υπάρχουν άλλα εξειδικευμένα συστήματα τα οποία δεν έχουν αναφερθεί στη Διακήρυξη. Τα σημεία επέκτασης αφορούν την ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για τους πολίτες που θα είναι διαθέσιμες μέσω του σταθμού εξυπηρέτησης πολιτών, αλλά και της εξειδικευμένης διαδικτυακής πύλης. Όλες οι απαιτήσεις περιγράφονται αναλυτικά στο **Κεφάλαιο 1.5 Προδιαγραφές Λειτουργικών Ενοτήτων (Υποσυστημάτων, Εφαρμογών)**. Σχετικά με τις λεπτομέρειες της διασύνδεσης των υφιστάμενων εφαρμογών και των διαθέσιμων APIs θεωρείται ότι είναι τμήμα της **Μελέτης Εφαρμογής**. Η μορφή των υφιστάμενων *web APIs*, αλλά και αυτά που καλείται να αναπτύξει ο Ανάδοχος είναι **REST** και περιγράφεται αναλυτικά στο **Κεφάλαιο 1.4.7 Διαλειτουργικότητα & Διασυνδεσιμότητα**

Ερώτηση 3: Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως λάβετε υπόψιν σας το γεγονός ότι αν και επί του συνόλου της οικονομοτεχνικής μελέτης περιγράφεται η επέκταση συστημάτων, δεν γίνεται καθόλου αναφορά σε κατασκευαστές, εκδόσεις και τεχνολογίες των υφιστάμενων συστημάτων, αλλά και περαιτέρω τεχνικά χαρακτηριστικά αυτών (*technical specifications*). Κατά την κρίση μας και για λόγους ενίσχυσης του ελεύθερου ανταγωνισμού, θα έπρεπε να επιτρέπεται η αντικατάσταση ή και η προσθήκη επιμέρους συστημάτων, έναντι των αναφερομένων, έναντι του χαρακτηρισμού επί της ολότητας του έργου, ως «επέκταση συστημάτων».

Απάντηση: Όλες οι υφιστάμενες εφαρμογές έχουν αναπτυχθεί σε τεχνολογίες .NET. Οι Βάσεις Δεδομένων των προαναφερόμενων εφαρμογών είναι στημένες στον Database Server Microsoft SQL σε έκδοση 2012. Είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι η προτεινόμενη λύση θα πρέπει να στηρίζεται σε εργαλεία ανάπτυξης ανοιχτών προτύπων και εργαλείων ανοιχτού κώδικα (*open source*). Επίσης, πολύ σημαντική θεωρείται η εναρμόνιση της υφιστάμενης κατάστασης, όπως είναι οι υφιστάμενες εφαρμογές και το νέο e-ΚΕΠ που εγκαταστάθηκαν στο Δήμο ... το Σεπτέμβριο του 2020, με τις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που περιγράφονται στο παρόν έργο. Για το λόγο αυτό δεν θεωρείται αποδεκτή πρόταση η αντικατάσταση των υφιστάμενων εφαρμογών και e-ΚΕΠ. Στη διακήρυξη έχει δοθεί μεγάλο βάρος στις προτεινόμενες Υπηρεσίες Διαλειτουργικότητας και Διασυνδεσιμότητας.

Ερώτηση 4: Υφιστάμενη Κατάσταση και Περιγραφή του Έργου – σελ. 6
Περιγραφή: Διασύνδεση με το έργο «ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΓΙΝΗΣ ΠΟΛΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΔΗΜΟΤΗ ...». Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως λάβετε υπόψιν σας ότι για να επιτευχθεί η εν λόγω διασύνδεση με τα συστήματα και τις εφαρμογές του ανωτέρω έργου, θα πρέπει να διασφαλιστεί η άριστη και απρόσκοπτη συνεργασία και επικοινωνία με τον ανάδοχο του ανωτέρω έργου. Παρακαλούμε όπως περιγράψετε πώς θα επιτευχθεί ο εν λόγω σκοπός.

Απάντηση: Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής θα αναλάβει το συντονισμό των δύο Αναδόχων και γενικότερα την επίβλεψη του έργου. Η

αναλυτική περιγραφή της απαιτούμενης Διαλειτουργικότητας και Διασύνδεσης θεωρείται αντικείμενο της Μελέτης Εφαρμογής.

Ερώτηση 5: Τεχνολογίες και σχέδιο υλοποίησης έργου – σελ. 8 Περιγραφή: «Επιθυμητή είναι η δυνατότητα εκτέλεσης / φιλοξενίας τους σε περισσότερα του ενός εναλλακτικά λειτουργικά συστήματα εξυπηρετητή, εφόσον προκύψει από τον φορέα μελλοντικά τέτοια ανάγκη.»

Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως παραθέσετε συγκεκριμένα τις εναλλακτικές λύσεις των λειτουργικών συστημάτων εξυπηρετητή, όπως και περιγράφεται στην ανωτέρω απαίτηση, καθώς οι επιμέρους εναλλακτικές λύσεις θα καθορίσουν και τις λοιπές άμεσα συνδεδεμένες παρεχόμενες υπηρεσίες στο έργο, καθώς και το σύνολο του κόστους αυτού.

Απάντηση: Η προτεινόμενη λύση θα πρέπει να μπορεί να εγκατασταθεί σε Windows, αλλά και σε open source λειτουργικά συστήματα, όπως CentOS, Ubuntu, κ.α. Αναφέρεται και στους πίνακες συμμόρφωσης στην Ενότητα Αρχιτεκτονική. Η συγκεκριμένη απαίτηση είναι πολύ σημαντική για τη μελλοντική μεταφορά του ΠΣ στις υποδομές του G Cloud, χωρίς να είναι αναγκαία η απόκτηση κοστοβόρων αδειών για λειτουργικά συστήματα και λογισμικά διαχείρισης βάσεων δεδομένων από το Δήμο.

Ερώτηση 6: Ενιαία Ταυτοποίηση Χρηστών – σελ. 16 Περιγραφή: «Ο Ανάδοχος θα πρέπει να περιγράψει στην τεχνική προσφορά αναλυτικά την αρχιτεκτονική του συστήματος και να αιτιολογήσει την επιλογή της τοπολογίας, όπως και την επιλογή του λειτουργικού συστήματος, του λογισμικού του web server και του database server, τα οποία θα πρέπει να στηρίζονται εξολοκλήρου σε ανοιχτό κώδικα. Η λύση που θα προταθεί θα πρέπει να μπορεί να υποστηρίξει περισσότερες από μία σχεσιακές βάσεις δεδομένων (database agnostic).».

Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως περιγράψετε περαιτέρω την ανάγκη για χρήση περισσότερων του ενός σχεσιακών βάσεων δεδομένων, καθώς και επιθυμητά χαρακτηριστικά αυτών.

Απάντηση: Ο Δήμος διαθέτει άδεια χρήσης για Microsoft SQL Server 2012, το Mainstream Support που προσφέρει η Microsoft έχει λήξει τέλος του 2017 και τώρα διανύουμε το Extended Support, του οποίου η λήξη ορίζεται στο τέλος του

2022. Ο Δήμος επιθυμεί η οποιαδήποτε προτεινόμενη λύση να είναι ικανή να χρησιμοποιεί τον Microsoft SQL Server 2012 (υφιστάμενη κατάσταση) και εναλλακτικά open source Βάσεις Δεδομένων, όπως είναι η PostgreSQL ή η MySQL, κα. Είναι πολύ σημαντικό η μελλοντική μεταφορά του ΠΣ στο G Cloud να πραγματοποιηθεί χωρίς την αγορά επιπλέον αδειών χρήσης λειτουργικού συστήματος και βάσεων δεδομένων. Η συγκεκριμένη απαίτηση αναφέρεται και στους πίνακες συμμόρφωσης στην Ενότητα Αρχιτεκτονική.

Ερώτηση 7: Χρονοδιάγραμμα και Φάσεις Έργου – σελ. 19

Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως λάβετε υπόψιν σας την περίληψη μιας επιπλέον Φάσης κατά την έναρξη του περιγραφόμενου χρονοδιαγράμματος και συγκεκριμένα της Φάσης 1: Μελέτη Εφαρμογής/Ανάλυση Απαιτήσεων, κατά την οποία θεωρούμε ότι είναι κρίσιμης σημασίας η αποσαφήνιση των θεμελιωδών χαρακτηριστικών και απαιτήσεων του έργου, αλλά και η επικοινωνία και οργάνωση της υλοποίησης των κοινών σημείων διαλειτουργικότητας του έργου, με τον ανάδοχο του έργου «ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΠΟΛΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΔΗΜΟΤΗ ...» και τέλος ο καθορισμός και επικαιροποίηση των προτεινόμενων μεθοδολογιών υλοποίησης του εν λόγω έργου.

Απάντηση: Δεκτή η αλλαγή οπότε αλλάζει ο Πίνακας Παραδοτέων σε...

Ερώτηση 8: Πίνακας Συμμόρφωσης – Ενότητα Αρχιτεκτονική – σελ. 25

Αναφέρεται: Απαίτηση: Υποστήριξη πολλαπλών διεπαφών χρήστη (user interfaces), κατ' ελάχιστον: • Desktop Client • Web Client • Mobile App (iOS, Android) • Unified interfaces, σύμφωνα με τις ανάγκες του φορέα • Να παρασχεθούν σχετικά screenshots για κάθε κατηγορία.

Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως διευκρινίσετε τις απαιτήσεις και τα χαρακτηριστικά των unified interfaces όπως αναφέρεται ανωτέρω καθώς και την κάλυψη των επικείμενων αναγκών μέσω αυτού του μηχανισμού.

Απάντηση: Δεν γίνεται αποδεκτό: Θα πρέπει να παραμείνει γιατί αν κατά την ανάλυση των απαιτήσεων προκύψει η ανάγκη να δημιουργηθεί ειδικό Unified

interface της εφαρμογής ώστε σε επίπεδο UI να καλυφθούν όλες οι ανάγκες του Δήμου

Ερώτηση 9: Πίνακας Συμμόρφωσης – Ενότητα Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων & Ροών Εργασιών – σελ. 31 Απαίτηση: Προβολή χαρακτηριστικών εγγράφου, κατ' ελάχιστον: • Ιδιότητες / μεταδεδομένα (περιγραφή, χρήστης & ημ/νία εισαγωγής, αποθετήριο, ιστορικότητα πρόσβασης, φόρμα αρχειοθέτησης κ.α.) • Εκδόσεις • Προβολή ως pdf • Συνημμένα και σχετικά έγγραφα • Ψηφιακές Υπογραφές • Σύνδεση με διαδικασίες (συμμετοχή σε ροή εργασιών) • External link Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως διευκρινίσετε περαιτέρω τα χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις της χρήσης εξωτερικού συνδέσμου στην ανωτέρω απαίτηση.

Απάντηση: Θα πρέπει να μπορεί να αποστέλλεται σε εξωτερικούς χρήστες που δεν είναι χρήστες του συστήματος link εγγράφου μέσα από το οποίο ο τρίτος θα κάνει download το έγγραφο. Η συγκεκριμένη απαίτηση αφορά κυρίως μεγάλα έγγραφα τα οποία δεν μπορούν να αποσταλούν μέσω email.

Ερώτηση 10: Πίνακας Συμμόρφωσης – Ενότητα Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων & Ροών Εργασιών / Ολοκλήρωση με τρίτα συστήματα – σελ. 32 Απαίτηση: Ενσωματωμένο περιβάλλον εισαγωγής εγγράφων fax μέσω σχετικής σύνδεσης με τους αντίστοιχους Fax servers. Το σύστημα να υποστηρίζει μεμονωμένη, επιλεκτική και μαζική αυτόματη εισαγωγή faxes.

Σχόλιο: Παρακαλούμε όπως λάβετε υπόψιν σας την επικείμενη κατάργηση της χρήσης fax από το επόμενο έτος (2021) στην σχετική κάλυψη αναγκών διακίνησης εγγράφων στους δημόσιους φορείς, σύμφωνα και με το άρθρο 99 του Νόμου «Κώδικας Ψηφιακής Διακυβέρνησης-Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών». Παρακαλούμε όπως παραθέσετε περαιτέρω επεξήγηση των σκοπών και στόχων χρήσης αυτού του μέσου για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

Απάντηση: Γίνεται αποδεκτό θα αφαιρεθεί

Ερώτηση 11: Πίνακας Συμμόρφωσης – Ενότητα Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων & Ροών Εργασιών – σελ. 33 Απαίτηση: Σύνδεση

πρότυπων εγγράφων (*templates*) με διαδικασίες (*workflows*) και με πολλαπλές ψηφιακές υπογραφές.

Σχόλιο: Σύμφωνα με την ανωτέρω απαίτηση παρακαλούμε όπως διευκρινίσετε τις απαιτήσεις και τα χαρακτηριστικά των διαδικασιών όπου πρέπει να καλύπτεται η ανάγκη για πολλαπλές ψηφιακές υπογραφές. Είναι επιθυμητή η παράθεση παραδειγμάτων σχεδίων εγγράφων ή και διαδικασιών οι οποίες αναμένεται να μοντελοποιηθούν.

Απάντηση: Οι όποιες διαδικασίες και χαρακτηριστικά θα προκύψουν από την μελέτη εφαρμογής

Ερώτηση 12: Πίνακας Συμμόρφωσης – Ενότητα Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων & Ροών Εργασιών / Εισαγωγή Εγγράφων– σελ. 36

Απαίτηση: Αυτοματοποιημένη εισαγωγή εγγράφων από τρίτες πηγές, κατ' ελάχιστον: • *File path* • *Email account* • *DropBox* • *Google Docs* • *Databases (RDBMS)* • *Ftp account* *Σχόλιο:* Αναφορικά με τους ανωτέρω τρόπους εισαγωγής εγγράφων στο σύστημα διακίνησης εγγράφων, παρακαλούμε όπως λάβετε υπόψιν σας ότι η χρήση του *Dropbox* όπως και των *Google Docs* δεν ενδείκνυται ως αποθηκευτικό μέσο για την χρήση και διακίνηση εγγράφων, σύμφωνα και με τις επιμέρους απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (GDPR-679/2016). Θεωρούμε ότι οι ανωτέρω τρόποι διακίνησης εγγράφων και πληροφοριών θέτουν σε ρίσκο τους πυλώνες της ασφάλειας, εγκυρότητας, εμπιστευτικότητας και προσβασιμότητας των χρηστών στα διακινούμενα έγγραφα (ISO 27001 & 9001). Προτείνουμε αντ' αυτού την χρήση διαβαθμισμένης πρόσβασης (*Active Directory*).

Απάντηση: Το παραπάνω αναφέρεται στην ανταλλαγή εγγράφων με εξωτερικούς μη πιστοποιημένους χρήστες και όχι με εσωτερικούς που θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση και αυθεντικοποίηση μέσω του *Active Directory* Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, υιοθέτησε το σύνολο των προτάσεων – υποδείξεων της εταιρείας ... όπως αποδεικνύεται από την σχετική αλληλογραφία με την ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ. Συνεπώς, η προσφεύγουσα γνώρισε το σύνολο του έργου και ουδέποτε στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης έθεσε τα όσα αναφέρει στην προσφυγή της. Μετά την ανάρτηση του τεύχους και με βάση το

άρθρο, 2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων οι υποψήφιοι ανάδοχοι μπορούν να υποβάλλουν αιτήματα παροχής διευκρινίσεων, τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

Έως και την υποβολή της προσφυγής, η εταιρεία ... και με δ.τ. “...” δεν υπέβαλε κανένα αίτημα παροχής διευκρινίσεων. Σε συνέχεια των παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η προσφεύγουσα εταιρεία ... και με δ.τ. “...” δεν ακολούθησε το σύνολο των προβλεπόμενων διαδικασιών καθώς δεν έθεσε ουδέποτε στην ΑΑ θέματα αναφορικά με το εν θέματι έργο. Η εταιρία ... και με δ.τ. “...” σύμφωνα με την προσφυγή της εξειδικεύεται στην ανάπτυξη και εφαρμογή λογισμικών προγραμμάτων, σε σχέση με τον Δημόσιο τομέα και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όχι όμως όπως προκύπτει από τους ισχυρισμούς της σε εφαρμογές για “Ηλεκτρονικούς σταθμούς αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών. Ο Δήμος ... έχει προμηθευτεί έως σήμερα ήδη έναν Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης Πολιτών, Οικονομικών και Διοικητικών συναλλαγών για τον οποίο έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί την σύντομη ονομασία e-ΚΕΠ. **Ο όρος e-ΚΕΠ που χρησιμοποιείται στη Διακήρυξη είναι σαφές ότι αναφέρεται στον Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης του Δήμου ..., το οποίο είναι ένα ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών.** Πουθενά δεν υποδηλώνεται ότι έχει κάποια σχέση με τα φυσικά Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) του Δήμου και τη δυνατότητα παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών μέσω του www.kep.gov.gr.

Με βάση τα παραπάνω θα θέλαμε να σας υποβάλλουμε αναλυτικά τα παρακάτω επί των υποβληθέντων θεμάτων:

«Α. Άσχετη με το αντικείμενο του διαγωνισμού απαίτηση πλήρωσης επαγγελματικής ικανότητας από τους υποψήφιους αναδόχους»

Αναφορικά με το σημείο: Στην παράγραφο 2.2.6 υπό τον τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα» της ενότητας Α. «Εμπειρία Αντίστοιχων Έργων»,

αναφορικά με το Δικαίωμα Συμμετοχής στο Διαγωνισμό – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής απαιτείται από τους οικονομικούς φορείς : «5) Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει λογισμικό για σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ (Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών) σε ΟΤΑ ή/και σε ιδιωτικούς φορείς». [...]

Απάντηση: Η εν λόγω απαίτηση έχει ελεγχθεί πλήρως από την ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ και έχει λάβει τη σχετική θετική γνώμη. Η απαίτηση «Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει λογισμικό για σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ (Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών) σε ΟΤΑ ή/και σε ιδιωτικούς φορείς» κρίνεται σε απόλυτη σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου καθώς περιλαμβάνεται αυτολεξή στην περιγραφή Φυσικού Αντικείμενου: Και στη σελίδα 60 της Διακήρυξης στο κεφάλαιο «B. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ» αναφέρεται ότι «Αναλυτικότερα, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το οποίο θα επιτρέπει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ) έτσι ώστε αυτός: [...]

Η απαίτηση λοιπόν για εμπειρία για προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού για σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ (Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών αποτελεί σαφές μέρος και απαίτηση του έργου και ως εκ τούτου, η απαίτηση είναι απολύτως επιτρεπτή. Αναφορικά με το σημείο: Σύμφωνα με τη διακήρυξη : « Οι προτεινόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρει το σύστημα είναι οι ακόλουθες: • Ηλεκτρονικές πληρωμές για ορισμένες οικονομικές υποχρεώσεις προς το Δήμο. • Αναζήτηση οφειλών (ΤΑΠ, Δημοτικά τέλη, τέλη διαφήμισης, τέλη κατάληψης κοινοχρήστων χώρων, ακαθάριστα έσοδα κ.ά.) • Έκδοση βεβαίωσης περί μη οφειλής • Πληρωμές και παρακολούθηση συνδρομών δημοτικών γυμναστηρίων και αθλητικών χώρων • Ηλεκτρονική παρακολούθηση αίτησης από δημότη» (σελίδα 46) «ο Δήμος ... στοχεύει στο να παρέχει πραγματικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες οι οποίες θα υποκαθιστούν την μετάβαση του δημότη ή

του ιδιοκτήτη μιας επιχείρησης στις υπηρεσίες του Δήμου, βελτιώνοντας τον βαθμό εξυπηρέτησης των δημοτών/ επιχειρήσεων. Οι ψηφιακές υπηρεσίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής (webportal) που θα ενσωματωθεί στην υφιστάμενη διαδικτυακή παρουσία του Δήμου, και στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα συνδέεται με χρήση των κωδικών Taxinet και θα διαθέτει δυνατότητες τήρησης ενιαίας αναλυτικής καταγραφής όλων των ενεργειών των χρηστών.» (σελίδα 47) Το αντικείμενο του έργου αφορά στην προμήθεια πληροφοριακού συστήματος με σκοπό την εξυπηρέτηση των Δημοτών και των επιχειρήσεων του Δήμου (σελίδα 48). Οι Εξωστρεφείς υπηρεσίες που θα προσφέρονται στους πολίτες, θα ενσωματωθούν στην Διαδικτυακή Πύλη του Δήμου και στο Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης (e-ΚΕΠ)» (σελίδα 49).

Συνεπώς σύμφωνα με τη διακήρυξη του έργου ο Δήμος ... στοχεύει στο να παρέχει πραγματικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες οι οποίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής η οποία θα είναι προσβάσιμη μέσω του portal του Δήμου αλλά και του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης. Άρα μοναδικό αιτούμενο είναι το λογισμικό που θα αναπτυχθεί να διασυνδεθεί σε υφιστάμενες ηλεκτρονικές δομές του Δήμου, όπου διασύνδεση λογίζεται και είναι όλως διαφορετικό αντικείμενο από την εγκατάσταση.

Απάντηση: Η αποσπασματική παρουσίαση επιλεγμένων κομματιών της διακήρυξης δεν είναι δυνατόν να αντικαταστήσει την περιγραφή του έργου η οποία εκτείνεται σε όλο το κεφάλαιο «B. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ» και στους Πίνακες συμμόρφωσης.

Δεν ισχύει ο ισχυρισμός ότι «το μοναδικό αιτούμενο είναι το λογισμικό που θα αναπτυχθεί να διασυνδεθεί σε υφιστάμενες ηλεκτρονικές δομές του Δήμου, όπου διασύνδεση λογίζεται και είναι όλως διαφορετικό αντικείμενο από την εγκατάσταση», καθώς το έργο περιλαμβάνει την ανάπτυξη του σχετικού λογισμικού για το σταθμό εξυπηρέτησης δημοτών, την εγκατάσταση του λογισμικού στο σταθμό εξυπηρέτησης δημοτών, την ανάπτυξη της διαδικτυακής πύλης αιτημάτων πολιτών, αλλά και τη διασύνδεση με την υφιστάμενη εφαρμογή πρωτοκολλησης.

Επιπροσθέτως, στο κεφάλαιο «Εξωστρεφές τμήμα για τη διαχείριση αιτημάτων και e-Payments – 3ο επίπεδο» απαριθμούνται όλες οι υπηρεσίες που πρέπει να αναπτυχθούν και να εγκατασταθούν στο πλαίσιο του έργου. Στο τέλος της ενότητας αναφέρεται σαφώς ότι οι προαναφερόμενες υπηρεσίες θα πρέπει να προσφέρονται και ως λογισμικό για το σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ. Επίσης αναφέρει ρητά ότι ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το οποίο θα επιτρέπει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ).

Από το φυσικό αντικείμενο του έργου προκύπτει ότι θα πρέπει να αναπτυχθούν και να εγκατασταθούν τα κάτωθι: • Διαδικτυακές Εφαρμογές για όλες τις υπηρεσίες που αναφέρονται στη διακήρυξη • Αντίστοιχο λογισμικό για το σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ με την ίδια λειτουργικότητα • Mobile εφαρμογή για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών • και τις απαιτούμενες διεπαφές / υπηρεσίες διασύνδεσης με το υπάρχον back office σύστημα/συστήματα του Δήμου. Συνεπώς το απαιτούμενο λογισμικό δεν είναι μία ενιαία web εφαρμογή, αλλά όλα τα προαναφερόμενα που αποτελούν ένα σύνθετο έργο Πληροφορικής και μηχανογράφησης που απαιτεί πολυετή εμπειρία και τεχνογνωσία. Αναφορικά με το σημείο: Προκαλεί σε εντύπωση το γεγονός πως ενώ στη διακήρυξη (σελίδα 49) ζητείται «ο ανάδοχος οφείλει να εγκαταστήσει τις διαδικτυακές εφαρμογές σε υπολογιστικές υποδομές όπως το GCloud της ΓΓΠΣΔΔ ή εναλλακτικά στις υπολογιστικές υποδομές του Δήμου ... όπως αυτό απαιτηθεί από την αναθέτουσα αρχή», δεν υπάρχει αντίστοιχη απαίτηση για εμπειρία στην εγκατάσταση εφαρμογών στο GCloud (!!). Επιλεκτικά, λοιπόν, αναιτιολόγητα και καταχρηστικά ζητείται εμπειρία στην εγκατάσταση λογισμικού στο Σταθμό Εξυπηρέτησης Πολιτών, τον οποίο προμηθεύτηκε προ λίγων μόλις μηνών η Αναθέτουσα Αρχή. Η εγκατάσταση των βάσεων δεδομένων και του λογισμικού στο Κυβερνητικό Νέφος (G-Cloud) είναι μια απείρως πιο σύνθετη και απαιτητική εργασία από το να είναι προσβάσιμη μία web εφαρμογή από το Σταθμό Εξυπηρέτησης Πολιτών. Παραδόξως η διακήρυξη δε ζητά την ανάλογη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Απάντηση: Ο ισχυρισμός «Η εγκατάσταση των βάσεων δεδομένων και του λογισμικού στο Κυβερνητικό Νέφος (G-Cloud) είναι μια απείρως πιο σύνθετη και απαιτητική εργασία από το να είναι προσβάσιμη μία web εφαρμογή από το Σταθμό Εξυπηρέτησης Πολιτών» δεν αποτελεί θέση της ΑΑ και δεν γίνεται αποδεκτή. Η αρχιτεκτονική του συστήματος που θα προτείνει ο υποψήφιος Ανάδοχος στην τεχνική του προσφορά, δεν θα πρέπει να διαφέρει, ούτε να εξαρτάται από την υπολογιστική υποδομή, είτε αυτή είναι το GCloud της ΓΓΠΣΔΔ, είτε του Δήμου.. Για την εν λόγω ένσταση σημειώνουμε ότι η μεταφορά ή εγκατάσταση μιας εφαρμογής στο G-Cloud είναι μία ενέργεια σε ένα σύνθετο έργο πληροφορικής, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η άποψη απαίτησης για αντίστοιχο έργο ήτοι, ξεχωριστής σύμβασης, καθώς δεν υπάρχουν τέτοιες συμβάσεις στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αναφορικά με το σημείο: Επίσης, ενώ στόχος του έργου είναι η παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών που θα υποκαθιστούν τη μετάβαση του πολίτη στο Δήμο, ζητείται εμπειρία στην εγκατάσταση του λογισμικού που προσφέρει τις υπηρεσίες σε μηχάνημα το οποίο βρίσκεται σε χώρο του Δήμου και την οποία διαθέτει μόνο η εταιρεία που έχει προμηθεύσει το μηχάνημα.

Απάντηση: Βασικός στόχος για την επιτυχία του έργου αποτελεί η πολυκαναλικότητα των προσφερόμενων Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών. Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών των πολιτών του Δήμου ... προσφέρονται τρεις διαφορετικοί τρόποι για την χρήση μιας ηλεκτρονικής υπηρεσίας: η διαδικτυακή πύλη, το Mobile app και ο σταθμός. Ο τελευταίος σχεδιάζεται να είναι προσβάσιμος 24/7 και είναι σαφής ποια είναι η χρήση του.

«B. Ανεπάρκεια τεχνικών προδιαγραφών»

Αναφορικά με το σημείο: Η επίδικη διακήρυξη δεν παρέχει επαρκή περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης, στο οποίο θα πρέπει να εγκατασταθεί το λογισμικό που θα αναπτυχθεί. Συγκεκριμένα γίνονται δύο (2) αναφορές σχετικά με το μηχάνημα. Η πρώτη στη σελίδα 48 της διακήρυξης, όπου περιγράφεται ως «μηχάνημα με μεγάλη οθόνη» και η δεύτερη στη σελίδα 61 όπου περιγράφεται ότι « η

περιοδική δήλωση σκανάρεται μέσω της ειδικής υποδοχής και επισυνάπτεται σε ηλεκτρονική μορφή». [...]

Απάντηση: Ο εξοπλισμός εξυπηρέτησης δημοτών πρακτικά είναι ένας Η/Υ που κάνει χρήση μιας μεγαλύτερης οθόνης. Δεν υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις στον εξοπλισμό και δεν «τρέχει» κανένα συγκεκριμένο λογισμικό. Οι απαιτήσεις του λογισμικού που αναπτύσσεται και εγκαθίσταται σε ηλεκτρονικούς σταθμούς αυτόματης Εξυπηρέτησης είναι γνωστές σε εταιρίες του χώρου, καθώς είναι κλασικές Web εφαρμογές. Αναφορικά με το σημείο: Η παραπάνω διατύπωση και μετονομασία αφήνει να εννοηθεί ότι το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών παρέχει υπηρεσίες προς τους πολίτες και ο ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει την κατάλληλη διεπαφή για το χρήστη. Κάτι τέτοιο όμως δεν είναι αληθές καθώς ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Εξυπηρέτησης Πολιτών είναι ένα μηχάνημα με μεγάλη οθόνη και εκτυπωτή και σαρωτή.

Απάντηση: Ο εν λόγω εξοπλισμός αντικαθιστά ένα εργαζόμενο του Δήμου που εξυπηρετεί έναν δημότη. Το λογισμικό παρέχει υπηρεσίες προς τους πολίτες και ο υποψήφιος Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αναπτύξει και να αναπτύξει ένα τέτοιο λογισμικό. Η αναφορά στην μεγάλη οθόνη και στον εκτυπωτή και σαρωτή δεν αποτελούν κάποιο εμπόδιο συμμετοχής στο διαγωνισμό. Αναφορικά με το σημείο: Εφόσον δεν υπάρχει περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του Ηλεκτρονικού Σταθμού είναι αναποτελεσματική και εξ ορισμού αδύνατη ή αυθαίρετη η οποιαδήποτε επιχείρηση διασύνδεσης του λογισμικού με αυτόν.

Απάντηση: Το λογισμικό του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ δεν προϋπάρχει, αλλά αποτελεί αντικείμενο του έργου. Όπως και η ανάπτυξη, η εγκατάσταση αντίστοιχων διεπαφών και η διασύνδεσή τους με το εν λόγω λογισμικό με τα υπάρχοντα συστήματα του Δήμου που αναφέρονται στη διακήρυξη. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά ενός Η/Υ στον οποίο θα εγκατασταθεί ένα λογισμικό δεν αποτελούν λόγο μη συμμετοχής μιας εταιρείας στο διαγωνισμό. Η ...δεν προσδιορίζει ποιος είναι ο λόγος που εμποδίζει την εταιρεία να συμμετέχει. Εξάλλου, η διακήρυξη δεν απαγορεύει να προταθεί και το σχετικό συμπληρωματικό λογισμικό (π.χ. System Software, Operating System κτλ)

Αναφορικά με το σημείο: Η έλλειψη τέτοιων χαρακτηριστικών καθιστά τη Διακήρυξη αόριστη και την συμμετοχή μας στο διαγωνισμό αδύνατη, καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή συγκεκριμένης πρότασης.

Απάντηση: Η αναζήτηση της καλύτερης τεχνικής λύσης, αποτελεί βασική εργασία των εταιρειών Πληροφορικής που ασχολούνται με την μηχανογράφηση ΟΤΑ Α, Β βαθμού. Η άποψη περί τεχνικών δυσκολιών και ασαφειών είναι προσχηματική καθώς: α) ουδέποτε έγινε σχόλιο στην υπηρεσία μας, β) ουδέποτε ζητήθηκαν διευκρινίσεις από την ΑΑ και γ) δεν προσδιορίζεται ποιο είναι εκείνο το στοιχείο που απουσιάζει από την διακήρυξη και καθιστούν αδύνατη τη συμμετοχή της ΟΤΣ στον διαγωνισμό.

Γ. Ασάφεια απαιτήσεων για τη συμμετοχή στο Διαγωνισμό»

Αναφορικά με το σημείο: Στην παράγραφο 2.2.6 υπό τον τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα» της ενότητας Α. «Εμπειρία Αντίστοιχων Έργων», αναφορικά με το Δικαίωμα Συμμετοχής στο Διαγωνισμό – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής απαιτείται από τους οικονομικούς φορείς: **«4) Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας, να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει τουλάχιστον ένα (1) έργο που να αφορά Πληροφοριακό Σύστημα Παροχής Ενιαίας Πρόσβασης σε φορείς του δημόσιου ή/και ευρύτερου δημόσιου τομέα ή/και του ιδιωτικού τομέα.»** Ο όρος αυτός τυγχάνει παντελώς ασαφής και αόριστος και δεν καταλείπει οποιοδήποτε περιθώριο αντικειμενικής κρίσης, καθώς είναι εντελώς ασαφές τι μπορεί να σημαίνει «πληροφοριακό σύστημα Παροχής ενιαίας πρόσβασης». Δεν υπάρχει περιγραφή του αντικειμένου καθώς και καμία αναφορά σε ζητούμενες τεχνολογίες και μεθοδολογίες που ζητούνται από τον υποψήφιο ανάδοχο. Με τον τρόπο αυτό δεν τίθενται αντικειμενικά και ουδέτερα ποιο σύστημα είναι αποδεκτό να έχει προμηθεύσει ο οικονομικός φορέας την τελευταία τριετία, αλλά αφήνεται μεγάλο περιθώριο ερμηνειών, που καθιστούν αμφίβολη και χωρίς εχέγγυα αξιοπιστίας την κρίση για το ποιος από τους υποψηφίους οικονομικούς φορείς πληροί τον όρο αυτό συμμετοχής. Υπό την ασάφεια αυτή η Εταιρία μας εμποδίζεται σοβαρά να υποβάλλει προσφορά, αφού δεν είναι καθορισμένο ποιο έργο από αυτά που έχουμε εκτελέσει υπάγεται στην προϋπόθεση αυτή.

Απάντηση: Η έννοια Ενιαίας Πρόσβασης Χρηστών (SSO) είναι κοινός όρος πληροφορικής και αφορά το λογισμικό ή/και το σύστημα που μπορεί να πιστοποιήσει χρήστες για να κάνουν Login. Τέτοια έργα έχουν γίνει κατά δεκάδες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

«Δ. Έλλειψη προϋποθέσεων εφαρμογής νομοθεσίας»

Αναφορικά με το σημείο: Στη σελίδα 60, η διακήρυξη αναφέρει: «Αναλυτικότερα, ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το οποίο θα επιτρέπει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ) έτσι ώστε αυτός:...

- Το e-ΚΕΠ να εκτυπώσει και να παραδώσει το φυσικό έντυπο κατάλληλα σφραγισμένο και να ενημερώσει αντίστοιχα το σύστημα της ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων του Δήμου για την επιτυχή παράδοση

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, Ν. 4727/2020, τα δημόσια έγγραφα που εκτυπώνονται θα πρέπει να φέρουν ψηφιακή σφραγίδα. Στη διακήρυξη :

- Δεν γίνεται καμία αναφορά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο Ν. 4727 /2020 σχετικά με την ψηφιακή σφραγίδα που πρέπει να φέρουν τα δημόσια έγγραφα.
- Δεν υπάρχει ουδεμία αναφορά σε τεχνικές προδιαγραφές του συστήματος ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ως προς την απαίτηση τα έγγραφα να φέρουν σφραγίδα.
- Δεν διασφαλίζεται η απαίτηση του νόμου «Εκτύπωση πρωτότυπου ηλεκτρονικού δημοσίου εγγράφου ή ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου ή ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή με ισχύ ακριβούς • αντιγράφου από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εφόσον είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της εκτύπωσης με χρήση ΤΠΕ, ιδίως στην περίπτωση που το πρωτότυπο ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο ή το ηλεκτρονικό ακριβές αντίγραφο ή το ψηφιοποιημένο ηλεκτρονικό αντίγραφο φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και εφόσον παρέχεται η δυνατότητα επαλήθευσης μέσω πληροφοριακού συστήματος του Δημοσίου.»
- Δεν υπάρχει ουδεμία απαίτηση προηγούμενης εμπειρίας του υποψήφιου στην ανάπτυξη λύσεων που να υποστηρίζουν τη δυνατότητα

ψηφιακής σφραγίδας. Με την έλλειψη αυτή εμποδίζεται η συμμετοχή μας στον διαγωνισμό καθόσον θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα λογισμικό το οποίο, όμως, δεν θα έχει δυνατότητα εξασφάλισης εγκυρότητας των εγγράφων που θα εκδίδονται με αυτό και για το οποίο δεν υπάρχει σαφής και ειδική αναφορά στις προδιαγραφές του λογισμικού πως θα κατασκευασθεί χωρίς αυτή τη δυνατότητα.

Απάντηση: Η αναφορά «...Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, Ν. 4727 /2020, τα δημόσια έγγραφα που εκτυπώνονται θα πρέπει να φέρουν ψηφιακή σφραγίδα...» είναι άτοπη, διότι τα εκτυπωμένα έγγραφα δεν είναι δυνατόν να φέρουν ψηφιακή σφραγίδα. Η ψηφιακή σφραγίδα, όπως και η ψηφιακή υπογραφή έχουν υπόσταση μόνο στο ψηφιακό κόσμο. Με την εκτύπωση ενός εγγράφου η εγκυρότητα της ψηφιακής σφραγίδας παύει να ισχύει. Ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ παρέχει δυνατότητα εκτύπωσης και σφράγισης εγγράφων με στρογγυλή μηχανική σφραγίδα που θα έχει ο Δήμος

«Ε. Έλλειψη απαραίτητων τεχνικών προδιαγραφών – Ε1. Ταυτοποίηση Χρηστών – Έξυπνες Κάρτες για το e-ΚΕΠ». [...]

Απάντηση: Η έννοια της έξυπνης κάρτας αφορά δυνατότητα και όχι ζήτημα υλοποίησης στα πλαίσια του έργου. Επιπλέον, στη Σελίδα 60 αναλύονται όλες οι υπηρεσίες που θα προσφέρει ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ. Οι δύο μεγάλες ομάδες υπηρεσιών που θα προσφέρονται είναι οι Ηλεκτρονικές Πληρωμές και Λήψη / Κατάθεση εγγράφων. Και στις δυο προαναφερόμενες περιπτώσεις απαιτείται η διασφάλιση της ταυτότητας του χρήστη με βάση το ΑΦΜ. Σε περίπτωση μελλοντικής αξιοποίησης και των καρτών θα υπάρξει σύστημα έκδοσης των καρτών.

«Ε2. Ταυτοποίηση Χρηστών»

Απάντηση: Η ενιαία ταυτοποίηση χρηστών που περιγράφεται στην υφιστάμενη κατάσταση του Δήμου ... αφορά την εσωτερική ταυτοποίηση των υπαλλήλων για τη χρήση των υφιστάμενων εφαρμογών. Στη Σελίδα 55 στο κεφάλαιο *Ενιαία Ταυτοποίηση Χρηστών* αναλύονται με λεπτομέρεια όλες οι λειτουργίες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει το προτεινόμενο σύστημα για

καλύψει όλες τις ανάγκες του έργου. Οι τελικοί χρήστες του νέου συστήματος θεωρούνται Φυσικά Πρόσωπα, Νομικά Πρόσωπα, Υπάλληλοι του Δήμου, Διαχειριστές και τρίτες εφαρμογές του Δήμου.

«Ε3. Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο» [...]

Απάντηση: Οι προδιαγραφές πρωτοκόλλησης αφορούν την λειτουργικότητα του web πρωτοκόλλου που σήμερα δεν διαθέτει ο Δήμος. Εν όψει των παραπάνω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της εταιρίας «...», με διακριτικό τίτλο «...», πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. [...]

21. Επειδή, στις 24.05.20201, η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπροθέσμως Υπόμνημα, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπου αναφέρει τα κάτωθι: «[...] Η Αναθέτουσα Αρχή, Δήμος ..., με τις απόψεις του επιβεβαιώνει την αντιφατικότητα των όρων της Διακήρυξης, το γεγονός ότι θέτει όρους συμμετοχής, άσχετους με το Έργο και ότι απουσιάζουν τεχνικά χαρακτηριστικά απαραίτητα για μία ολοκληρωμένη προσφορά. Επιπλέον συνομολογεί και παραδέχεται ότι περιγράφονται στη Διακήρυξη στοιχεία που είτε δεν υφίστανται στον Δήμο ..., είτε επίκειται να προκύψουν στο μέλλον καθιστώντας ασαφές το αιτούμενο του διαγωνισμού και εντελώς αδύνατη την υποβολή τεχνικής προσφοράς. Ειδικότερα:

1. Δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την άσκηση των νομίμων δικαιωμάτων μας η προηγούμενη αναζήτηση διευκρινίσεων, ούτε βεβαίως η υποβολή των ενστάσεων ή των διαφωνιών μας κατά το στάδιο της διαβούλευσης. Ο ισχυρισμός της Α.Α. ότι είτε δεν προβάλαμε τους ισχυρισμούς μας κατά τη διαβούλευση, είτε δεν αναζητήσαμε διευκρινίσεις, και συνεπώς δεν νομιμοποιούμαστε στην άσκηση της προσφυγής μας είναι παντελώς αβάσιμος και απορριπτός. Άρα νόμιμα υποβάλαμε την προσφυγή μας.

2. Αποδεικνύεται πλήρως η βασιμότητα και η αλήθεια του πρώτου λόγου της προσφυγής μας. Η απαίτηση «Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει λογισμικό για σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ (Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών) σε ΟΤΑ ή/και σε ιδιωτικούς φορείς» για τη συμμετοχή

μας στο διαγωνισμό, είναι φανερό ότι όχι μόνο εισάγει καταχρηστική και υπέρμετρη διάκριση και νοθεύει τον υγιή διαγωνισμό, αλλά είναι παντελώς ανατιολόγητη και άσχετη με το αντικείμενο του διαγωνισμού. Εφόσον παραδέχεται η Α.Α. ότι κύριο περιεχόμενο του Διαγωνισμού είναι η ανάπτυξη λογισμικού προγράμματος με συγκεκριμένο περιεχόμενο, είναι καταχρηστικό να τίθεται ως προϋπόθεση συμμετοχής η εγκατάσταση λογισμικού μόνο σε «e-ΚΕΠ» και όχι και οπουδήποτε αλλού. Η ομολογία της Α.Α. ότι ο «Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης» δεν είναι τίποτε άλλο από μία συσκευή, στην οποία θα «εγκατασταθεί» το λογισμικό, αλλά και η ομολογία ότι η συσκευή αυτή δεν έχει ιδιαίτερα τεχνικά χαρακτηριστικά που την καθιστούν μοναδική ή ουσιαστικά διαφορετική από άλλες συσκευές στις οποίες εγκαθίστανται λογισμικά προγράμματα επιβεβαιώνει πλήρως τον ισχυρισμό μας περί της καταχρηστικότητας της συγκεκριμένης προϋπόθεσης. Όσο δεν υφίσταται, καθ' ομολογίαν του Δήμου ..., τεχνική διαφορά του «e-ΚΕΠ» με άλλες εγκαταστάσεις, τότε ο περιορισμός των εταιριών που μπορούν να συμμετέχουν είναι απολύτως καταχρηστικός και νοθεύει τον ανταγωνισμό, καθώς επιλεκτικά αναφέρεται σε περιορισμένο κύκλο υποψηφίων, και δη χωρίς καμία αιτιολογία.

Με άλλα λόγια μια εταιρία που έχει πολυετή εμπειρία στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων όμοιων με αυτά της Διακήρυξης, που τα έχει εγκαταστήσει σε άλλες συσκευές και όχι σε «Ηλεκτρονικούς Σταθμούς Αυτόματης Εξυπηρέτησης» γιατί αποκλείεται από τον Διαγωνισμό; Σε αυτό το απλό ερώτημα δεν απαντά τη Αναθέτουσα Αρχή, επικυρώνοντας το βάσιμο του ισχυρισμού μας. Η εταιρία μας έχει πολυετή εμπειρία στην ανάπτυξη και παραγωγή λογισμικών προγραμμάτων όμοιων με αυτά της Διακήρυξης και τα έχει εγκαταστήσει σε πλήθος ΟΤΑ είτε Α' είτε Β' Βαθμού, όχι όμως σε «Ηλεκτρονικούς Σταθμούς Αυτόματης Εξυπηρέτησης». Με τον τρόπο αυτό αθέμιτα αποκλειόμαστε από τη συμμετοχή μας στον διαγωνισμό, ενώ μπορούμε και να παράξουμε το λογισμικό που ζητείται, αλλά και να το εγκαταστήσουμε αυτό οπουδήποτε. [...]

3. Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή: «Συνεπώς το απαιτούμενο λογισμικό δεν είναι μία ενιαία web εφαρμογή, αλλά όλα τα προαναφερόμενα που αποτελούν

ένα σύνθετο έργο Πληροφορικής και μηχανογράφησης που απαιτεί πολυετή εμπειρία και τεχνογνωσία.» Άρα κατά την Αναθέτουσα Αρχή η Διακήρυξη αφορά ένα έργο Πληροφορικής και μηχανογράφησης για την οποία απαιτείται πολυετή εμπειρία. Πανηγυρικά, ομολογείται ότι είναι άσχετη με το έργο η προηγούμενη εγκατάσταση σε «e-ΚΕΠ» λογισμικού. Επίσης, πανηγυρικά ομολογείται ότι ενώ πρόκειται για ένα «σύνθετο έργο» δεν απαιτείται ως προϋπόθεση συμμετοχής η εμπειρία σε τέτοια έργα, όπως θα ήταν λογικό, αλλά μόνο η εγκατάσταση τέτοιων έργων σε «e-ΚΕΠ» και πουθενά αλλού.

4. Κατά την Αναθέτουσα Αρχή: «η μεταφορά ή εγκατάσταση μιας εφαρμογής στο G-Cloud είναι μία ενέργεια σε ένα σύνθετο έργο πληροφορικής, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η άποψη απαίτησης για αντίστοιχο έργο ήτοι ξεχωριστής σύμβασης καθώς δεν υπάρχουν τέτοιες συμβάσεις στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης» Ο ισχυρισμός δεν είναι αληθής καθώς υπάρχουν ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού οι οποίοι χρησιμοποιούν τις υποδομές του G Cloud ή άλλων νεφοϋπολογιστικών υποδομών για τη λειτουργία τμήματος ή και του συνόλου των πληροφοριακών τους συστημάτων. Πλήθος άλλων πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου βρίσκεται εγκατεστημένο στις υποδομές του G Cloud . Δεν αποτελεί επαρκή απάντηση ο ισχυρισμός ότι «δεν υπάρχουν τέτοιες συμβάσεις στους ΟΤΑ» . Αφενός υπάρχουν, αφετέρου θα μπορούσε να ζητά, η Διακήρυξη, εμπειρία στην εγκατάσταση παρόμοιων πληροφοριακών συστημάτων στο G Cloud, αφού αποτελεί και ζητούμενο της διακήρυξης. Αντιθέτως, ζητά εμπειρία στην προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού σε έναν «Η/Υ που κάνει χρήση μιας μεγαλύτερης οθόνης»!

5. Σύμφωνα με την Α.Α. «Ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ παρέχει δυνατότητα εκτύπωσης και σφράγισης εγγράφων με στρογγυλή μηχανική σφραγίδα που θα έχει ο Δήμος» Προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι η Αναθέτουσα Αρχή, στο υπόμνημά της εισάγει ένα άγνωστο για κάθε υποψήφιο στοιχείο, το οποίο δεν αναφέρεται στη Διακήρυξη! Το «e-ΚΕΠ» θα εκτυπώνει έγγραφα με την «στρογγυλή» σφραγίδα των Υπηρεσιών του Δήμου. Με έκπληξη μαθαίνουμε ότι ο Σταθμός «e – ΚΕΠ», ο οποίος σύμφωνα με την αναθέτουσα είναι Η/Υ με μεγαλύτερη μεγάλη οθόνη, διαθέτει και σύστημα στρογγυλής

μηχανικής σφραγίδας. Στις τεχνικές προδιαγραφές και την περιγραφή του έργου δε γίνεται καμία αναφορά στην ύπαρξη στρογγυλής μηχανικής σφραγίδας, ούτε και στον τρόπο με τον οποίο το λογισμικό που θα αναπτυχθεί θα ενεργοποιεί και επικοινωνεί με την μηχανική σφραγίδα. Δεν περιγράφεται ο τρόπος επικοινωνίας της μηχανικής σφραγίδας με το ψηφιακό σύστημα. Δεν περιγράφεται εάν η μηχανική σφραγίδα συνοδεύεται από κάποια ηλεκτρονική διάταξη με την οποία λαμβάνει εντολές. [...] Είναι καινοφανές να ομολογεί η Αναθέτουσα Αρχή ότι υπάρχουν στον διαγωνισμό στοιχεία που δεν περιγράφονται στη Διακήρυξη. Άραγε πως θα κριθούν οι τεχνικές προσφορές και πως θα μπορέσει η Εταιρία μας να υποβάλλει τεχνική προσφορά, όταν υπάρχουν στοιχεία που αποκρύπτονται στα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου; Και ως προς το σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει δεκτή η προσφυγή μας, [...]

6. Ο Δήμος ..., απαντώντας σε λόγο της προσφυγής μας αναφέρει ότι: «Η αναφορά «...Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, Ν. 4727 /2020, τα δημόσια έγγραφα που εκτυπώνονται θα πρέπει να φέρουν ψηφιακή σφραγίδα...» είναι άτοπη, διότι τα εκτυπωμένα έγγραφα δεν είναι δυνατόν να φέρουν ψηφιακή σφραγίδα. Η ψηφιακή σφραγίδα, όπως και η ψηφιακή υπογραφή έχουν υπόσταση μόνο στο ψηφιακό κόσμο. Με την εκτύπωση ενός εγγράφου η εγκυρότητα της ψηφιακής σφραγίδας παύει να ισχύει.» Ο ν. 4727/2020 στα άρθρα 13 και 14 είναι σαφής και η άποψη της Αναθέτουσας Αρχής είναι αντίθετη στο νόμο και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτόν. Οι απαιτήσεις της Διακήρυξης υπολείπονται του Νόμου, όπως αναλυτικά περιγράφουμε στον λόγο υπό στοιχείο «Δ» της προσφυγής μας και αυτό, επί της ουσίας επιβεβαιώνεται από την Αναθέτουσα Αρχή, στο υπόμνημά της. Συνεπώς και ως προς το σημείο αυτό επιρρωνύεται η αλήθεια του ισχυρισμού μας [...]

7. Η αμφισημία, η αντιφατικότητα και η έλλειψη σαφήνειας και αντικειμενικών κριτηρίων και προδιαγραφών στη Διακήρυξη αποτυπώνεται καθ' ολοκληρίαν στην απάντηση της Αναθέτουσας Αρχής, επί του Ε.1' λόγου της προσφυγής μας. Συγκεκριμένα και απαντώντας στα όσα υποστηρίζουμε για τις «έξυπνες κάρτες» αναφέρει ο Δήμος ...: «Η έννοια της έξυπνης κάρτας αφορά δυνατότητα και όχι ζήτημα υλοποίησης στα πλαίσια του έργου. Επιπλέον, στη Σελίδα 60

αναλύονται όλες οι υπηρεσίες που θα προσφέρει ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ. Οι δύο μεγάλες ομάδες υπηρεσιών που θα προσφέρονται είναι οι Ηλεκτρονικές Πληρωμές και Λήψη / Κατάθεση εγγράφων. Και στις δυο προαναφερόμενες περιπτώσεις απαιτείται η διασφάλιση της ταυτότητας του χρήστη με βάση το ΑΦΜ. Σε περίπτωση μελλοντικής αξιοποίησης και των καρτών θα υπάρξει σύστημα έκδοσης των καρτών.».

Στο υπόμνημά του, ο Δήμος ... υποστηρίζει πως η χρήση των «έξυπνων καρτών» αποτελεί «δυνατότητα» και όχι προαπαιτούμενο. Στη Διακήρυξη, όμως όχι μόνο γίνεται αναφορά στις «έξυπνες κάρτες», αλλά και στο PIN τους καθώς και στον τρόπο χρήσης και αξιοποίησής τους (σελ. 55 και 60 Διακήρυξης). Ποιος ο λόγος να μνημονεύεται η «έξυπνη» κάρτα και η χρήση της, αφού αυτό δεν αποτελεί αντικείμενο του έργου; Και πως θα πρέπει να συνταχθεί η τεχνική προσφορά, όταν η Διακήρυξη περιγράφει, έστω και αόριστα και ατελώς, την «έξυπνη κάρτα», ενώ η αληθής βούληση της Αναθέτουσας Αρχής δεν απαιτεί την «έξυπνη κάρτα» στον διαγωνισμό; [...] Και πως αυτή η αντιφατική συμπεριφορά μπορεί να θεωρηθεί αντικειμενική και σύμφωνη με το κανονιστικό πλαίσιο της ορθής διαγωνιστικής διαδικασίας, ώστε να μας επιτραπεί η συμμετοχή στο Διαγωνισμό.

8. Η ίδια αντιφατική, αόριστη και ασαφής διατύπωση των όρων της Διακήρυξης και η αντίθεσή τους με την πραγματικότητα, που καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή μας στον διαγωνισμό, αποτελεί και η άποψη της Αναθέτουσας Αρχής αναφορικά με τον Ε.3' λόγο της προσφυγής μας. Η άποψη του Δήμου ..., κατά το υπόμνημα, είναι ότι δεν διαθέτει web πρωτόκολλο, αλλά παρά ταύτα κατά την διακήρυξη (σελ. 48) «διαθέτει σύστημα Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου – Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων και Διαχείρισης Ροών» και (σελίδα 49) επίσης περιγράφεται ότι το νέο πληροφοριακό σύστημα θα αποτελείται από επέκταση του υφιστάμενου λογισμικού Ολοκληρωμένης Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Διαδικασιών και Εγγράφων. Δεν είναι καθόλου σαφές τί διαθέτει και τι επιδιώκει με τη διακήρυξη η Αναθέτουσα Αρχή και επιβεβαιώνεται και ως προς το σημείο αυτό η αλήθεια και το βάσιμο της προσφυγής μας. [...] Επειδή, κατά τα

λοιπά αναφερόμαστε στην προσφυγή μας και στο περιεχόμενό της, το οποίο και επαναλαμβάνουμε αυτούσιο. [...]».

22. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

- **1^{ος} λόγος Προσφυγής: Θέσπιση απαίτησης τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που δεν συνάδει με το αντικείμενο του Διαγωνισμού (νόθευση υγιούς ανταγωνισμού)**

Στο επίμαχο άρθρο 2.2.6 («Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα») στοιχ. 5) της Διακήρυξης, ορίζεται ότι: «5) Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει λογισμικό για σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ (Ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών) σε ΟΤΑ ή/και σε ιδιωτικούς φορείς».

Κατά την προσφεύγουσα, η επίμαχη απαίτηση, δια της οποίας ζητείται οι υποψήφιοι να έχουν **προμηθεύσει και εγκαταστήσει λογισμικό** σε σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ σε ΟΤΑ ή ιδιώτες κατά την τελευταία τριετία, είναι καταχρηστική, καθώς ουδεμία σχέση έχει με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρει ο ανάδοχος της οικείας σύμβασης στον - ήδη εγκατεστημένο στον υπόψη Δήμο - Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματος Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ). Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αφής στιγμής η εγκατάσταση του ζητούμενου λογισμικού δεν αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου Διαγωνισμού, δια της θέσπισης της επίμαχης απαίτησης τεχνικής ικανότητας εισάγονται υπέρμετρες δεσμεύσεις για τον υποψήφιο και νοθεύεται ο υγιής ανταγωνισμός.

► Καταρχάς, ως προκύπτει από το Κεφάλαιο: «B. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ» του Παραρτήματος Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» της εν θέματι Διακήρυξης, το αντικείμενο του υπόψη Διαγωνισμού αφορά στην **παραγωγή, στην προμήθεια και στην εγκατάσταση ενός λογισμικού προγράμματος**, που θα πρέπει να διαθέτει τα τεχνικά χαρακτηριστικά που περιγράφονται στο ως άνω Παράρτημα. Παραδείγματος χάριν, οι λειτουργίες που θα αναπτυχθούν θα πρέπει να είναι

συμβατές με αναγνωρισμένα διεθνή πρότυπα – για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τεχνολογίες εφαρμογών διαδικτύου και διεθνώς αναγνωρισμένες μεθοδολογίες ανάπτυξης λογισμικού και διασφάλισης ποιότητας - σε όλες οι εφαρμογές θα πρέπει να υποστηρίζεται πολυγλωσσικότητα (στα μηνύματα, τις επιλογές των μενού, κ.ο.κ.), με την ελληνική γλώσσα να είναι η προεπιλεγμένη – το λογισμικό θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις αρχές του καθολικού σχεδιασμού (N. 4488/201, άρθρ. 63) και προσβασιμότητας των υπό ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρίες, όπως αυτά ορίζονται ήδη στο άρθρο 60 του Ν. 4488/2017, αλλά και με το νομοθετικό πλαίσιο που θα προκύψει από την ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2016/2102 (eAccessibility) «για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα», κλπ

► Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Β του ανωτέρω Παραρτήματος αναφέρεται ότι: «Αντικείμενο του έργου είναι **η εγκατάσταση** μιας πλατφόρμας εξυπηρέτησης των Δημοτών και των επιχειρήσεων του Δήμου ... με στόχο την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, οι οποίες θα κάνουν χρήση ενός συστήματος διαχείρισης ροών εργασιών και ηλεκτρονικών υπογραφών με διαλειτουργικότητα με τις υφιστάμενες εφαρμογές του Δήμου οι οποίες καλύπτουν τόσο το *back office* όσο και την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων. [...] Ειδικότερο βάρος θα πρέπει να δοθεί στο νέο Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης (e-ΚΕΠ) που είναι εγκατεστημένος στο Δήμο ..., ο οποίος θα λειτουργήσει ως ένα νέο κανάλι εξυπηρέτησης των πολιτών [...] **Ο ανάδοχος θα πρέπει να μεριμνήσει για την υλοποίηση των παραπάνω γενικών αρχών διαλειτουργικότητας και διασυνδεσιμότητας.** Κάποια βασικά στοιχεία κάθετης διαλειτουργικότητας και διασυνδεσιμότητας του συστήματος με τα ήδη υπάρχοντα συστήματα του Δήμου είναι τα εξής: • Διασύνδεση και πλήρη και ομαλή επικοινωνία με τον υπάρχοντα δικτυακό τόπο του Δήμου (δηλ., *www.....gr*) ή άλλον κατάλληλο που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή. • Διασύνδεση με τις υπηρεσίες που θα προσφέρει το eΚΕΠ [...] **Ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το**

οποίο θα επιτρέψει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ) έτσι ώστε αυτός: Να αναγνωρισθεί και να ταυτοποιηθεί ως αποδεκτός χρήστης μέσω του Υποσυστήματος «Υπηρεσίες Ενιαίας Πρόσβασης Χρηστών» στο Δήμο ... • Να επιλέξει ποιο έγγραφο επιθυμεί να παραλάβει από τα διαθέσιμα για αυτόν (αφού το λογισμικό θα είναι σε διασύνδεση με το υπάρχον back office σύστημα/συστήματα του Δήμου) • Το e-ΚΕΠ να εκτυπώσει και να παραδώσει το φυσικό έντυπο κατάλληλα σφραγισμένο και να ενημερώσει αντίστοιχα το σύστημα της ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων του Δήμου για την επιτυχή παράδοση [...]». Επίσης, ως προκύπτει από το Παράρτημα Ι και ως βασίμως υποστηρίζει ο υπόψη Δήμος «... στο κεφάλαιο «Εξωστρεφές τμήμα για τη διαχείριση αιτημάτων και e-Payments – 3ο επίπεδο» απαριθμούνται όλες οι υπηρεσίες που πρέπει να αναπτυχθούν και να εγκατασταθούν στο πλαίσιο του έργου. Στο τέλος της ενότητας αναφέρεται σαφώς ότι οι προαναφερόμενες υπηρεσίες θα πρέπει να προσφέρονται και ως λογισμικό για το σταθμό εξυπηρέτησης πολιτών e-ΚΕΠ. **Επίσης αναφέρει ρητά ότι ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναπτύξει και να εγκαταστήσει λογισμικό, το οποίο θα επιτρέψει την διεπαφή του χρήστη (δημότη) με το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (e-ΚΕΠ)....».**

► Στο οικονομικό αντικείμενο της οικείας σύμβασης **αναφέρεται ρητά η ενσωμάτωση/διασύνδεση του προσφερόμενου λογισμικού στα υπάρχοντα συστήματα του Δήμου.** Τούτο προκύπτει σαφώς από την επισκόπηση του Εντύπου Ανάλυσης Κόστους (βλ. σελ. 87 της Διακήρυξης) του Παραρτήματος Ι, όπου αναφέρονται και κοστολογούνται τα κάτωθι:

- Ανάπτυξη Διαδικτυακής Εφαρμογής ηλεκτρονικών υπηρεσιών και ολοκληρωμένης Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Διαδικασιών και Εγγράφων με χρήση Ψηφιακών Υπογραφών
- Ανάπτυξη Mobile εφαρμογής (Android & iOS) με ηλεκτρονικές υπηρεσίες και διασύνδεση με το υφιστάμενο σύστημα διακίνησης εγγράφων του Δήμου Διασύνδεση της διαδικτυακής πύλης υποβολής αιτήσεων με το σύστημα ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων του Δήμου

- **Ενσωμάτωση της νέας διαδικτυακής πύλης ηλεκτρονικών υπηρεσιών στην υφιστάμενο διαδικτυακή σελίδα του Δήμου (www.....gr)**
- Υπηρεσίες **διασύνδεσης** της νέας διαδικτυακής πύλης με τις υφιστάμενες εφαρμογές Backoffice με χρήση ανοικτών προτύπων και APIs
- Ανάπτυξη **εφαρμογής διασύνδεσης** των ηλεκτρονικών υπηρεσιών με τις πληρωμές (e-Payments)
- **Υπηρεσίες διασύνδεσης** της νέας διαδικτυακής πύλης με τις εφαρμογές της πράξης «ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΠΟΛΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΔΗΜΟΤΗ ...»
- Εκπαίδευση
- Πιλοτική Λειτουργία

Περαιτέρω, ως, άλλωστε, προβάλλεται στην κρινόμενη Προσφυγή, χωρίς ουδόλως να αντικρούεται από την αναθέτουσα αρχή, με την, από 03.06.2020, σύμβαση, ο Δήμος ... προμηθεύτηκε (με απευθείας ανάθεση), από την εταιρία με την επωνυμία «...» **Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης Πολιτών, Οικονομικών και Διοικητικών συναλλαγών (e-ΚΕΠ)**, καθώς και ΟΠΣ Οικονομικής και Διοικητικής Διαχείρισης. Συνεπώς, στην επίμαχη Διακήρυξη δεν ζητείται απλώς η ανάπτυξη ενός λογισμικού με συγκεκριμένες προδιαγραφές, αλλά η ανάπτυξη ενός λογισμικού κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί αυτό να διασυνδεθεί εν συνεχεία με τα υπάρχοντα συστήματα της αναθέτουσας αρχής, στα οποία περιλαμβάνεται και ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης, e-ΚΕΠ (σημειώνεται ότι, κατά τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο Β του Παρατήματος Ι, ο ανάδοχος θα πρέπει να δώσει «*Ειδικότερο βάρος*» στον ανωτέρω Σταθμό).

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό, ότι οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ερείδονται στο ότι η «διασύνδεση», άλλως, η «ενσωμάτωση» του προσφερόμενου λογισμικού στα υπάρχοντα συστήματα της αναθέτουσας αρχής, δεν συνιστά «εγκατάσταση», υπό την έννοια του άρθρου 2.2.6. της Διακήρυξης και επομένως, μη νομίμως ζητείται η προηγούμενη υλοποίηση σύμβασης

εγκατάστασης λογισμικού για e-ΚΕΠ σε Ο.Τ.Α/ιδιώτες. Μάλιστα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το προς προμήθεια λογισμικό αναφέρεται καταχρηστικά στη Διακήρυξη ως «e-ΚΕΠ», αφού σε κανένα σημείο της Διακήρυξης «... *δεν υποδηλώνεται ότι έχει κάποια σχέση με τα φυσικά Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) του Δήμου και τη δυνατότητα παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών μέσω του www.kep.gov.gr .*».

Εντούτοις, το υπάρχον e-ΚΕΠ του Δήμου – που, ως είναι αυτονόητο, δεν έχει σχέση με τα φυσικά Κ.Ε.Π - θα καταστεί λειτουργικό, ΜΟΝΟ όταν **εγκατασταθεί εντός του**, όταν δηλαδή ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΕΙ ΣΕ ΑΥΤΟ το ζητούμενο λογισμικό και ως εκ τούτου, απορρίπτονται οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, κατά τους οποίους: «*Εφόσον απουσιάζει παντελώς στη διακήρυξη η απαίτηση για εγκατάσταση και δη σε ηλεκτρονικό σταθμό αυτόματης εξυπηρέτησης πολιτών, οικονομικών και διοικητικών συναλλαγών, του λογισμικού που θα αναπτυχθεί (άλλωστε, ούτε τιμολογείται) είναι καταχρηστικό και μη αποδεκτό να αναζητείται τέτοια εγκατάσταση ως προϋπόθεση συμμετοχής [...]*», αφού, ως προελέχθη, ουδόλως απουσιάζει η ρητή αναφορά της απαίτησης περί «εγκατάστασης» του λογισμικού στην οικεία Διακήρυξη, η δε χρήση του όρου «ενσωμάτωση» και όχι του όρου «εγκατάσταση» στο «Έντυπο Ανάλυσης Κόστους» του Παραρτήματος Ι, δεν άγει άνευ άλλου τινός στο συμπέρασμα ότι δεν θα επέλθει «εγκατάσταση», ως αβασίμως προβάλλει η προσφεύγουσα, αφού στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση σύμβασης ηλεκτρονικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης δημοτών και επιχειρήσεων με χρήση συστήματος διαχείρισης ροών εργασιών, οι ανωτέρω δύο (2) έννοιες παρίστανται τουλάχιστον «συγγενείς», αν όχι ταυτόσημες.

Επίσης, απαραδέκτως προβάλλεται από τον προσφεύγοντα, ότι εφόσον στο άρθρο 2.2.6. της Διακήρυξης, ζητείται εμπειρία σε εγκατάσταση λογισμικού σε e-ΚΕΠ, θα έπρεπε να ζητείται και εμπειρία πληροφοριακών συστημάτων στο G Cloud, καθώς η αναθέτουσα αρχή είναι καταρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της Διακήρυξης για την ανάθεση της σύμβασης προμήθειας, καθορίζοντας τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις ανάγκες της

και την σκοπιμότητα χρήσης των υπό προμήθεια εργαλείων (βλ. σκ. 9 της παρούσας).

Υπενθυμίζεται, επίσης, στο σημείο αυτό (βλ. σκ. 14 της παρούσας), ότι, λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στον διαγωνισμό επιχειρεί, υπό τη μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της Διακήρυξης, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του επαγγελματικές ανάγκες και δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣτΕ 303/2007, 307/2007).

Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, η απαίτηση προηγούμενης υλοποίησης όχι μόνο σύμβασης προμήθειας, αλλά και εγκατάστασης λογισμικού για e-ΚΕΠ σε ΟΤΑ ή ιδιωτικούς φορείς (βλ. άρ. 2.2.6, στοιχ. 5), συνάδει με το προκηρυσσόμενο αντικείμενο, αφού ο Δήμος ... επεδίωξε την παροχή πραγματικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών, οι οποίες θα παρέχονται μέσω μιας ενιαίας web εφαρμογής, η οποία θα είναι προσβάσιμη μέσω του portal του Δήμου, αλλά και του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης Πολιτών, Οικονομικών και Διοικητικών Συναλλαγών (e-ΚΕΠ), η οποία (εφαρμογή) προϋποθέτει την «ενσωμάτωση» και κατ' ουσίαν την «εγκατάσταση» του ζητούμενου λογισμικού στα ανωτέρω συστήματα.

Τέλος, αόριστα, αναπόδεικτα και συνεπώς, απαράδεκτα προβάλλεται από την προσφεύγουσα ότι: *«ενώ στόχος του έργου είναι η παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών που θα υποκαθιστούν τη μετάβαση του πολίτη στο Δήμο, ζητείται εμπειρία στην εγκατάσταση του λογισμικού που προσφέρει τις υπηρεσίες σε μηχανήμα το οποίο βρίσκεται σε χώρο του Δήμου και την οποία διαθέτει μόνο η εταιρεία που έχει προμηθεύσει το μηχανήμα...»*, αφού ουδόλως απέδειξε για ποιον λόγο δήθεν μόνο η εταιρία που προμήθευσε στην αναθέτουσα αρχή τον εν λόγω Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης, δύναται να αναπτύξει το κατάλληλο λογισμικό, ως αυτό προδιαγράφεται στην οικεία Διακήρυξη.

Από το σύνολο των προαναφερθέντων προκύπτει σαφώς, ότι δια της θέσπισης του επίμαχου όρου 2.2.6. στοιχ. 5) της Διακήρυξης, ουδόλως παρεμποδίζεται η συμμετοχή μεγάλου αριθμού οικονομικών φορέων στην ένδικη διαγωνιστική

διαδικασία, η δε θέσπισή του συνάδει με το αντικείμενο του υπόψη Διαγωνισμού και δεν νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό, ούτε βαίνει πέραν του αναγκαίου μέτρου για την ανεύρεση του καταλληλότερου αναδόχου, ως αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Με βάση τα προλεχθέντα, ο σχετικός λόγος της κρινόμενης Προσφυγής, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και περαιτέρω, ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος.

• **2^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη αναφορά επαρκών τεχνικών χαρακτηριστικών για τον υπάρχοντα Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης (e-ΚΕΠ)**

Κατά την προσφεύγουσα οι ελλείψεις αναφορές της Διακήρυξης στον ήδη εγκατεστημένο στον υπόψη Δήμο Ηλεκτρονικό Σταθμό Αυτόματης Εξυπηρέτησης Πολιτών, Οικονομικών και Διοικητικών Συναλλαγών (βλ. σελ. 48 της Διακήρυξης, όπου περιγράφεται ως «μηχάνημα με μεγάλη οθόνη» και σελ. 61 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι: «η περιοδική δήλωση σκανάρεται μέσω της ειδικής υποδοχής και επισυνάπτεται σε ηλεκτρονική μορφή»), έχουν ως συνέπεια, να εμποδίζεται να υποβάλλει συγκεκριμένη πρόταση, ήτοι, πρόταση που θα διασφαλίσει την αποτελεσματική διασύνδεση του προσφερόμενου λογισμικού με τον Σταθμό αυτόν.

Ως προς τον εξεταζόμενο λόγο Προσφυγής γίνονται, εν προκειμένω, δεκτοί οι ισχυρισμοί του Δήμου ..., κατά τους οποίους: «*Η αναφορά στην μεγάλη οθόνη και στον εκτυπωτή και σαρωτή δεν αποτελούν κάποιο εμπόδιο συμμετοχής στον διαγωνισμό. [...] Το λογισμικό του Ηλεκτρονικού Σταθμού Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ δεν προϋπάρχει, αλλά αποτελεί αντικείμενο του έργου. Όπως και η ανάπτυξη, η εγκατάσταση αντίστοιχων διεπαφών και η διασύνδεσή τους με το εν λόγω λογισμικό με τα υπάρχοντα συστήματα του Δήμου που αναφέρονται στη διακήρυξη. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά ενός Η/Υ στον οποίο θα εγκατασταθεί ένα λογισμικό δεν αποτελούν λόγο μη συμμετοχής μιας εταιρείας στο διαγωνισμό [...]*». Μάλιστα ορθώς επισημαίνεται από τον υπόψη Δήμο, ότι η αναζήτηση της βέλτιστης τεχνικής λύσης, αποτελεί βασική εργασία των εταιριών Πληροφορικής που ασχολούνται με την μηχανογράφηση των Ο.Τ.Α α και β βαθμού, καθώς και ότι η προσφεύγουσα δεν προσδιορίζει ποιο

ακριβώς είναι εκείνο το τεχνικό στοιχείο που απουσιάζει από τη Διακήρυξη, το οποίο καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή της στον υπόψη Διαγωνισμό.

Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι κρίσιμη για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος, είναι η επίκληση και η απόδειξη βλάβης του προσφεύγοντος, λόγω επικείμενου αποκλεισμού του ή σοβαρής δυσχέρειας συμμετοχής του σε διαγωνιστική διαδικασία και όχι η απαίτηση αυτού για την διαμόρφωση συνθηκών ευνοϊκότερων για την συμμετοχή του σε διαγωνισμό (ΕΑ ΣΤΕ 353/2018, 86/2018, 12-15/2018 Ολομ., 147/2016 Ολομ., 189/2015, 124/2015, 16/2015, 415/2014, 1140/2010, 1137/2010, 977/2010), ο σχετικός λόγος Προσφυγής απορρίπτεται ως απαραδέκτως προβαλλόμενος.

• **3^{ος} λόγος Προσφυγής: Ασάφεια όρου 2.2.6. στοιχ. 4) της Διακήρυξης**

Κατά την προσφεύγουσα, λόγω της ασάφειας της διατύπωσης του άρθρου 2.2.6 («Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα»), στοιχ. 4) της επίμαχης Διακήρυξης, όπου ορίζεται ότι: *«4) Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας, να έχουν προμηθεύσει και εγκαταστήσει τουλάχιστον ένα (1) έργο που να αφορά Πληροφοριακό Σύστημα Παροχής Ενιαίας Πρόσβασης σε φορείς του δημόσιου ή/και ευρύτερου δημόσιου τομέα ή/και του ιδιωτικού τομέα.»*, παρεμποδίζεται να υποβάλλει προσφορά, αφού αδυνατεί να κατανοήσει ποιο από τα έργα που έχει εκτελέσει υπάγεται στην κατηγορία του ως άνω άρθρου. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι: *«... είναι εντελώς ασαφές τι μπορεί να σημαίνει «πληροφοριακό σύστημα Παροχής ενιαίας πρόσβασης... Δεν υπάρχει περιγραφή του αντικειμένου, καθώς και καμία αναφορά σε ζητούμενες τεχνολογίες και μεθοδολογίες που ζητούνται από τον υποψήφιο ανάδοχο...»*.

Ως προς τον εξεταζόμενο λόγο Προσφυγής γίνονται, εν προκειμένω, δεκτοί οι ισχυρισμοί του Δήμου ..., κατά τους οποίους *«...η έννοια Ενιαίας Πρόσβασης Χρηστών (SSO) είναι κοινός όρος πληροφορικής και αφορά το λογισμικό ή/και το σύστημα που μπορεί να πιστοποιήσει χρήστες για να κάνουν Login. Τέτοια έργα έχουν γίνει κατά δεκάδες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση...»*. Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε ζήτησε σχετικές διευκρινίσεις, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής απορρίπτεται ως απαράδεκτος.

• 4^{ος} λόγος Προσφυγής: Παράλειψης αναφοράς θεσμικού πλαισίου για την ψηφιακή σφραγίδα των δημόσιων εγγράφων

Κατά την προσφεύγουσα, στην επίμαχη Διακήρυξη δεν γίνεται καμία αναφορά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο (Ν. 4727/2020) σχετικά με την ψηφιακή σφραγίδα που πρέπει να φέρουν τα δημόσια έγγραφα, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

Ως ήδη αναφέρθηκε στη σκέψη 5 της παρούσας Απόφασης, για τη στοιχειοθέτηση του έννομου συμφέροντος του προσφεύγοντος, ως επίκληση βλάβης, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παραβάσεως διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση και ανάδειξη των συγκεκριμένων και αρκούντως εξειδικευμένων στοιχείων, που αφορούν τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος, και ως εκ των οποίων είτε αποκλείεται, είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στον διαγωνισμό, είτε προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) εις βάρος του το αποτέλεσμα του, λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά την οικεία αναθέτουσα αρχή: «Ο Ηλεκτρονικός Σταθμός Αυτόματης Εξυπηρέτησης e-ΚΕΠ παρέχει δυνατότητα εκτύπωσης και σφράγισης εγγράφων με στρογγυλή μηχανική σφραγίδα που θα έχει ο Δήμος», και ότι η μη αναφορά του τρόπου επικοινωνίας της μηχανικής σφραγίδας με το ψηφιακό σύστημα ουδόλως εμποδίζει την προσφεύγουσα, όπως υποβάλλει Προσφορά στον ένδικο Διαγωνισμό σε συνδυασμό με το ότι η προσφεύγουσα δεν τεκμηριώνει τη βλάβη που υφίσταται, λόγω της μη ρητής αναφοράς του οικείου θεσμικού πλαισίου, ο σχετικός λόγος Προσφυγής απορρίπτεται ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος.

• 5^{ος} λόγος Προσφυγής: Παράλειψη θέσπισης απαραίτητων τεχνικών προδιαγραφών

Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, στην επίμαχη Διακήρυξη: α) δεν έχουν θεσπισθεί τεχνικά στοιχεία, που είναι απαραίτητα για την μορφή και το είδος της ταυτοποίησης των χρηστών και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται στις έξυπνες κάρτες, β) δεν έχουν τεθεί πληροφορίες

σχετικά με το σύστημα Ενιαίας Ταυτοποίησης που διαθέτει ο Δήμος και γ) δεν καθίσταται σαφές, εάν το προσφερόμενο λογισμικό ηλεκτρονικών υπηρεσιών θα αποτελέσει επέκταση του υφιστάμενου Ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου – ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων και διαχείρισης ροών του υπόψη Δήμου ή εάν θα διασυνδεθεί στο μέλλον με αυτό.

Δοθέντος ότι τα προαναφερθέντα στοιχεία (π.χ στοιχεία αυθεντικοποίησης για τις εφαρμογές (username/password), Ενιαία Ταυτοποίηση Χρηστών κλπ), περιγράφονται στην Ενότητα: «Προδιαγραφές Λειτουργικών Ενοτήτων (Υποσυστημάτων, Εφαρμογών)» του Παραρτήματος Ι της επίμαχης Διακήρυξης και ότι η προσφεύγουσα ουδόλως αιτιολογεί για ποιον ακριβώς λόγο εμποδίζεται, όπως υποβάλλει Προσφορά στον ένδικο Διαγωνισμό, ο σχετικός λόγος Προσφυγής απορρίπτεται ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος. Ως, εξάλλου, προελέχθη (βλ. σκ. 5 της παρούσας), κρίσιμη για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος είναι η επίκληση και η απόδειξη βλάβης του προσφεύγοντος, λόγω επικείμενου αποκλεισμού του ή σοβαρής δυσχέρειας συμμετοχής του σε διαγωνιστική διαδικασία που δεν προκύπτει εν προκειμένω(ΕΑ ΣτΕ 353/2018, 86/2018, 12-15/2018 Ολομ., 147/2016 Ολομ., 189/2015, 124/2015, 16/2015, 415/2014, 1140/2010, 1137/2010, 977/2010).

23. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

24. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Αριθμός απόφασης: 1207/2021

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος Παραβόλου (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21 Ιουνίου 2021 και εκδόθηκε στις 12 Ιουλίου 2021, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Ελένη Α. Λεπίδα